

március 14.

belyiség.
Plac ucca 60
Linoleum melletti
10. Értékezhetsé
1896

metül
német tanerő,
s sikerrel. Dara-
1544

ENTTETOK
szerüen végül Lu-
s Testvére, Deb-
ucca 15. 1321

madár
az ágon: Csikós
legjobb háziszar-
pható minden ju-
1711

lyem-
ok legolcsóbban
alakítások jutá-
atta Anna, Beth-
1849

vakötést,
ást, szemfölsze-
ást vállalak,
Hatvan ucca 16
17

árózsínor,
élikabátgomb és
mágygyárban,
1818

örth.
zhoz szállít, hus-
Sándor, Rákóczi
1772

A FEL
nyvelője azonnai
áll! 1865

plant
megyek. Címek
ére kiadóra ké-
1691

eszett
in kulcs csomó
meztaáló jutu-
ul, ha a kiadói-
gáltatla.

abán
a üzlet házzal
rgalmasabb he-
ccán, a mai kor-
masszív munka
eladó. Az öreg
ugalomba helye-
tekezhetsé Blum
n. 1754

vázlatokat,
világosítást ad a
és Társa rá-
képviselete Si-
5., villany- gra-
e, József kir.
szám. Telefon

-kertben
megyészökö szőlő
yszőkö gyümöl-
zsső, Kossuth u.
159

ULT ÓRAS
meglepnő olcsón
tat. Rákóczi u.

hirdetmény.
Ipar és Keres-
nyársaság, il-
eni cégváltozás
r és Kereskedel-
telező kérelme-
sben kérelmes
Kismarjai lakos
1925. évi augusz-
okirat kiállításá-
l átadott külön-
nek (rövidárak,
vászna-
b, adós által mé-
t, az Egyesült
városi Takaré-
eceni Fiókjának
Szent Anna ne-
latt levő páncl-
darab zsákban
raktározott s a
lyi törvényszék
-89. számú vég-
tt követelés kü-
alajánli szol-
ereskedelmi tör-
alapján és értel-
évi március hó-
előtt 11 órakor
mclszobában ál-
tandó nyilvános
gtöbbit ígérnek
eladom. Vevő a
vételi illetéket
zonnal lefizeti
árut az árverés
ommal elvinni kö-
refelendő árak a
zők részéről az
szobában a mai
jőleg ünnepnap
nden nap dél-
között megte-
recen, 1928. márc-
Lintner Sándor

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, EGY ÓRA 3 PENGŐ. HOYAS SZÁM ÁRA HÉTKÖZ NAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: KAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJLEK: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, 1928 MARCHIUS 15. CSÜTÖRTÖK XXVI. ÉVFOLYAM 62. SZÁM.

Március 15 — nyolcvan év távlatában

A Debreceni Független Ujság részére írta Dr. Szabó László egyetemi magántanár.

Raleigh admirális „világtörténelmet” írt lakásán, a londoni Towerben. Munkájában egy alkalommal valami zaj zavarta meg: verekedés volt lenn az uccán. Pár perc múlva látogatója érkezett a tenger-nagynak, aki elmondta a látogatójának, hogy mi történt az imént az ablaka alatt. A látogató azonban, aki közelebb volt a verekedőkhöz és jól hallotta minden szavukat, felvilágosította az admirálíst, hogy téved, mert a dolog egészen más-ként történt, mint ahogyan előadta. Raleigh erre világtörténelmének már csaknem befejezett kéziratát bele dobta a kandallóba.

A mi írónk nem itéli ily könnyen tűzhálóra az iratokat s a történelmi kritikának általában nem sok jelentőséget tulajdonítanak. Általános szabály, hogy nem úgy kell előadni a dolgokat, ahogy igazabban, hanem úgy, ahogyan szövegek. Nagyszerűen érvényesül Aristotelesnek a felfogása, aki a költészetet följé helyezte a históriának.

A mai napon minden hírlap ünnepi cikke és minden ünnepi beszéd úgy fog megemlékezni a „pesti márciusi ifjúságról”, hogy ez az ifjúság vívta ki a magyar szabadságot 1848 március 15-én. — Szép, sőt gyönyörű és lelkesítő dolog volt, amit csináltak; de az események közismeretes leírásai igen egyoldalúak.

1848 március 15-én az országgyűlés Pozsonyban volt, — az egész sajtó Pesten. És a sajtónak olyan tehetségek voltak a vezérei, mint Petőfi és Jókai. Minden, amit a pesti írók gyönyörű följegyzéseikben leírtak, belement a köztudatba s a magyar nemzet csak ezt látja, egyebet semmit.

A híres tizenkét pont nagyon szép, de már nem volt új dolog. Pulszky Ferenc megírta, hogy majd volt „tizenkét pontja” csaknem minden vármegyének: szinte külön irodalmi műfajjá vált az alkotmányváltoztatásra irányuló kívánásoknak tizenkét pontba való összefoglalása. A bécsi diákok is szerkesztettek „tizenkét pontot” s elfogadták azokat az alkotmányos mozgalmak osztrák vezetőivel.

Pesten március 15-én proklamálták a sajtó szabadságát. Pozsonyban a Rendek már március 14-én bizottságot alakítottak a sajtótörvény kidolgozására. Megszavazták a rendek a népképviselőket, a nemzetiségeket is már március 14-én s elvben kimondták „a vallási jogok viszonyosságát”, az esküdtszékek létesítését s az egyesülést Erdélyvel. Mindehhez a főrendek már március 14-én hozzájárultak. A pesti „tizenkét pont” a március 15-én kinyomtatott formában „felelős minisztériumot” követelt, de Kossuth Lajos már az előtte való este, mikor Pozsonyban fátylaszenét rendeztek a tiszteletére, a jobbán álló gróf Batthyány Lajost, mint az első magyar felelős miniszterelnököt mutatta be az ujjongó tömegnek.

Mikor a pesti ifjúság küldöttsége március 18-án megjelent Pozsonyban az országgyűlés színe előtt, a küldöttséghez az országgyűlés nevében Kossuth, mint Horváth Mihály is feljegyezte, „igen komoly, mondhatni kemény szavakat intézett”. Kossuth elmondta, hogy az országgyűlés már sikerrel koronázott cselekedéseire nem a pesti mozgalmak adták meg a lökést s figyelmeztette az ifjakat, hogy az országgyűlés működését tulszárnyalni nem szabad. „En Pestet ugyan az ország szívének tartom, mondotta Kossuth, de mint törvényhozó utána nem inállok. . . Csak az összes nemzetet illeti meg, hogy az ország sorsa felett intézkedjék s e nemzet elég erős és hatalmas eltiporni mindenkit, kinek gondolataiba jöhetne ellenszegülni.” Ezek a szavak nagyon komoran hang-

zanak ma és semmiképpen sem egyeztet-hetők össze azzal a hangulattal, melyet 1848 március 15-ik napjának emléke éb-reszt bennünk. Ünnepi hangulatunkkal nincs harmóniában az a történelmi fény sem, hogy Kossuth, a demokratikus moz-galmak vezére, tiltakozott a proletároknak a nemzetiségbe való felvétele ellen s ezt a tervet meg is hiúsította.

A valóság talán kevésbé lelkesítő, mint az a forma, amelyben a valóságnak emlékezete fennmaradt az ország leg-zseniálisabb és legnépszerűbb íróinak és költőinek feldolgozásában. Igen sok okos ember véleménye szerint azonban ma már egészen mindegy, hogy a nyolc- van évvel ezelőtti események az ország- gyűlésnek s az államférfiaknak voltak-e köszönhetők, vagy egy maroknyi lelkes fiatalság tavaszi felbuzdulásának?

De ha elfogadjuk a történelmet „az élet tanítómesterének”, azaz, ha tanulni akarunk a történelemből, akkor ne za-varjuk össze a költészetet a valósággal.

Az amerikai magyar kommunisták megtámadták a magyar küldöttséget

A zarándok hajó utasai megérkeztek Newyorkba

Newyork, március 14. A magyar Kossuth-deputáció Perényi Zsigmond báró vezetésével az Olympic fedélzetén több rettenetes vihar elszénvedése után keddre megérkezett Newyorkba.

A newyorki kikötőben a magyarokat a magyar követség és a főkonzulátus főtisztviselői, valamint a newyorki ma-gyar kolónia több ezer tagja fogadták. Ma, szerdán délelőtt Walker newyorki polgármester fogadja a deputá-ciót. Coolidge elnöknel pénteken lesz hivatalos fogadás.

A kikötő helyi hajóval Georg Mandl, a newyorki polgármester képviselőjé-nek vezetésével 50 tekintélyesebb amerikai magyar polgár a Kossuth-szobor leleplezésére érkező magyar küldöttsé-get meg az Olympic fedélzetén üdvöz-ölte. Az első kölcsönös üdvözlése után az európai vendégek nagy része mind-járt partra szállott.

Newyork, március 14. A Magyar-országból érkező Kossuth-zarándokok fogadására a kikötőben a vizparton kör-rülbelül 3000 főnyi tömeg gyűlt össze. A fogadás alkalmával, valószínűleg

azaz lelkesedjünk a költők művein, de tanulni inkább a historikusoktól tanul-junk. Nem mindegy, hogy a sajtószabad-ságot a Pilvax-kávéház asztaltársasága csinálta-e, vagy az országgyűlés? A sajtó ma lelkesedhetik a szabadsajtó első ter-mekéért, a cenzori engedély nélkül ki-nyomtatott „Tizenkét pont”-ért, de e 12 pont helyett inkább a negyvennyolcadik sajtótörvényt reklamáljuk s azt az es- küdtszéket, melyet az utolsó rendi or-szággyűlés egészen angol mintára rész-letesen kidolgozott s amely nélkül a saj-tószabadság csak elméleti valami, nem több, mint egy sor a márciusi ifjak Ti-zenkét pont-jában.

Március 15-ike megünneplésének csak akkor van tartalma, ha e nagy napnak nemcsak a hangulata ébred fel bennünk, hanem eszünkbe jut minden, amit nyolc- van évvel ezelőtt az ország akart s ami most nincsen, vagy ha megvan, nem olyan, mint aminőnek 1848-ban képzel-ték.

A felsőház liberális tagjai ma éles táma-dásokat intéztek a numerus clausus ellen

Ennek a törvénynek a meg nem szavazása a nemzeti becsület kérdése

Budapest, márcis 14.

Wlassics Gyula báró elnök ne-gyed 11 óra után nyitja meg a felsőház ülését.

Simonsits Elemér a vita első szónoka. Teleki Pál gróf tegnap sta-tisztikát terjesztett elő arra vonatko-zóan, hogy a zsidók milyen arányban öznlik el a pályákat.

Ez a statisztika azonban nem bizo-nyít semmit, mivel a magyar ke-resztény társadalom azoktól a pá-lyáktól, amelyekre Teleki gróf sta-tisztikája vonatkozik, konzekven-sen távoltartotta magát.

Elengedhetetlen erkölcsi követelmény-nek tartom, hogy kimondassék a tanu-lás kötelezettsége.

Nem nemzeti érdek az, hogy ami-kor, egyesek elől elzárják az egye-temet, olyanok üljenek a tanter-mekben, akik nem tanulnak.

Nem mindegy az, hogy tanulnak-e az egyetemen vagy nem, mert a tanulás ilyen körülmények között erkölcsi kö-teletség. (Nagy taps a felsőház minden oldalán.)

Papp József, az ügyvédi kamara elnöke áll fel ezután szólásra. Az 1920-ban hozott törvények jogi szem-pontból retrográd irányzatot jelentenek.

A numerus clausus is az ellenfor-dalmi atmoszférában született meg. Növekvés fennállása óta

mindenkinek használható, csak a magyar állam közérdekeinek nem.

A magyar közjog sohasem tekintette a zsidóságot népfajnak vagy nemzetiség-nek. A törvény

sértő és lealázó volt a zsidóságra, de beleültözött a magyar alkotmány-jogba is.

A botbüntetés atmoszférájában szü-letett meg a numerus clausus és

Magyar voltomnak élek és magyar voltommal halok.

És Telek gróf ur még kérdi, miért fáj a magyar fajiságom megtagadása. Ez-ért harcolunk a régi numerus clausus-törvény ellen.

Glieckhsthal Samu most Teleki Pál felé fordul és így folytatja:

— Próbálja meg a gróf ur a felekeze-tek közötti válaszfalakat ledönteni, próbáljon agitatívni amellet, hogy a gyü-lölködés a zsidók ellen megszűnjön.

Próbálja az ifjúságot felvilágosí-tani arról, hogy igazságtalan a harc, amelyet a zsidó kollégák ellen folytatnak. És ha erre is azt a vá-laszt fogja kapni a zsidóság részé-ről, hogy ezt az irányzatot a zsi-dóság nem követi, akkor jogos lesz a szemrehányás, hogy a zsidóság nem asszimilálódik.

Kezembe jutott a magyar békétárgya-lások jelentése, amelynek tulnyomó része Teleki Pál tollából került ki. A jelentés azt mondja a zsidókra vonat-kozóan: „Legnagyobb részük teljesen asszimilálódott a magyarokhoz, képes-ségeik a kereskedelem és az ipar felé terelik őket. Kiváló magyar írókat, tu-dósokat és művészeket adtak nekünk. A magyar nemzeti lélekhez való asszi-milációjuk kövekeztében el kell is-merni, hogy faji szempontból a magyar zsidók már nem is zsidók, hanem ma-gyarok.”

A két ellenkező vélemény közül én ezt a megállapítást fogadom el.

Teleki Pál gróf (sápadtan): A bé-kedelegációs iratokba nem a magam véleményét fektettem fel, hanem azt, ami általában igaznak tartom, amit az én megállapításom el fogadva.

Glieckhsthal Samu: Az a tézis, hogy a magyar középosztály védelme követeli a zsidóság visszaszorítását, teljesen téves és veszedelmes az ösz-szegazdaságra. A zsidóság a gazdasági nacionalizmusnak szükséges alkateleme és ha visszaszorítjuk, az egész magyar közzgazdaságra mérünk csapást.

A magasabb kulturának joga van arra, hogy az országot ujjaépítse. Nekünk isteni jogunk van, joga van minden kéznek és minden agynak munkálkodni. Mi zsidók százezeren és százezeren kívánunk ebben a munkában résztvenni. Az ehhez való jogot Istentől kaptuk és a kö-

Magyar voltomnak élek és magyar voltommal halok.

A magyar fajhoz való tartozásom azon alapszik, hogy a magyar nemzeti géniuszba kapcsolódok bele és a min-den gondolatom és munkám a magyar nemzeti munka egyetemességének szól.

Magyar voltomnak élek és magyar voltommal halok.

És Telek gróf ur még kérdi, miért fáj a magyar fajiságom megtagadása. Ez-ért harcolunk a régi numerus clausus-törvény ellen.

Glieckhsthal Samu most Teleki Pál felé fordul és így folytatja:

— Próbálja meg a gróf ur a felekeze-tek közötti válaszfalakat ledönteni, próbáljon agitatívni amellet, hogy a gyü-lölködés a zsidók ellen megszűnjön.

Próbálja az ifjúságot felvilágosí-tani arról, hogy igazságtalan a harc, amelyet a zsidó kollégák ellen folytatnak. És ha erre is azt a vá-laszt fogja kapni a zsidóság részé-ről, hogy ezt az irányzatot a zsi-dóság nem követi, akkor jogos lesz a szemrehányás, hogy a zsidóság nem asszimilálódik.

Kezembe jutott a magyar békétárgya-lások jelentése, amelynek tulnyomó része Teleki Pál tollából került ki. A jelentés azt mondja a zsidókra vonat-kozóan: „Legnagyobb részük teljesen asszimilálódott a magyarokhoz, képes-ségeik a kereskedelem és az ipar felé terelik őket. Kiváló magyar írókat, tu-dósokat és művészeket adtak nekünk. A magyar nemzeti lélekhez való asszi-milációjuk kövekeztében el kell is-merni, hogy faji szempontból a magyar zsidók már nem is zsidók, hanem ma-gyarok.”

A két ellenkező vélemény közül én ezt a megállapítást fogadom el.

Teleki Pál gróf (sápadtan): A bé-kedelegációs iratokba nem a magam véleményét fektettem fel, hanem azt, ami általában igaznak tartom, amit az én megállapításom el fogadva.

Glieckhsthal Samu: Az a tézis, hogy a magyar középosztály védelme követeli a zsidóság visszaszorítását, teljesen téves és veszedelmes az ösz-szegazdaságra. A zsidóság a gazdasági nacionalizmusnak szükséges alkateleme és ha visszaszorítjuk, az egész magyar közzgazdaságra mérünk csapást.

A magasabb kulturának joga van arra, hogy az országot ujjaépítse. Nekünk isteni jogunk van, joga van minden kéznek és minden agynak munkálkodni. Mi zsidók százezeren és százezeren kívánunk ebben a munkában résztvenni. Az ehhez való jogot Istentől kaptuk és a kö-

telességet Isten rakta a vállainkra. Ezt a jogot és kötelességet semmiféle emberi munka eltörölni nem tudja.

A törvényjavaslatot nem fogadom el. Hficksthal Samu beszéde láthatóan mély benyomást tett a felsőház tagjaira.

Löw Immanuel mondja el ezután felszólalását általános figyelem és érdeklődés közepette:

Konszolidációról beszélnek és azt hiszik, hogy nem lesz több kilengés. Pedig ez az javaslat is kilengés.

A magánemberek kilengései megszűntek, az igazságszolgáltatás kilengései szűnőfélben vannak, szólnoki ítélet ma már elképzelhetetlen. A belügyminisztériumban azonban van még kilengés.

Megtagaadják a névmagyarosítást mindenkitől, minthogyha jobban festene a külföldön, hogyha az a világhírű festő, aki a miniszterelnököt lefestette, Londonban még Laub néven élne, vagy Molnár Ferencet Amerikában valami német családnévvel innepelték volna.

A nemzetgyűlésnek a kilengése volt a numerus clausus és ennek a kilengésnek a folytatása ez a törvényjavaslat.

Ennek a törvényjavaslatnak a meg nem szavazása nemzeti becsületnek a kérdése. A nemzet presztizsének a kérdése emely fölötté áll a kormány presztizsének. A javaslatot nem fogadom el.

Löw Immanuel nagy hatást keltő beszédét a baloldalon többen tapsal üdvözlők.

Pálóczi Horváth István: A törvényjavaslatot elfogadja.

Wolkenberg Alajos: Ez a törvényjavaslat teljesen abszurdum, mert nem szelektál, hanem kiélezi az osztálykülönbséget.

Széchenyi Aladár: A javaslatot nem fogadom el.

Hadik János gróf szólal fel ezután általános figyelem közben:

A tanszabadság megkötésében — mondta Hadik — nagy veszedelmet látok. Abban a nagy harcban, amelyben élünk, sulyt kell helyeznünk arra, hogy kulturánk minél magasabb legyen. Nem áll meg az a szempont, hogy a diplomák számát kell korlátozni. Nagyon sokan vannak, akik csak azért akarnak diplomát, mert tanulásra vágytak, művelődés előfeltétele a teljes tanszabadság.

A társadalomnak kategóriára való osztása kasztrrendszer, reakció, amelyhez nem járulhatok hozzá. Kasztrrendszer fenntartása lehetetlenség. Tanulási lehetőségét mindenkinél biztosítani kell, szelekcióról nem lehet szó. Az előmenetelnek egyetlen feltétele legyen: a jellem, a fegyelem, a tudás.

Egyéb mondanivalóm nincs, a javaslatot nem fogadom el.

Hadik János gróf alig néhány percig tartó rövid, frappáns beszéde nagy hatást tett a felsőház tagjaira.

Klebselsberg Kunó gróf kultuszminiszter szólal fel ezután, majd Wlascics Gyula elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A felsőház ezután elfogadta a numerus clausust.

Az ülés két óra után véget ért.

Gyászrovat

Medves Jánosné Katona Mária 64 éves, római katolikus. Temetése március hó 15-én délután 3 órakor lesz a Szent Anna uccai római katolikus temető kápolnájában.

Olcsó, tartós skolaí harisnyák, bőr- és posztókalapok Márton Gyula és fiánál

Élet vagy halál!

Irta: Petőfi Sándor.

A Kárpátoktól le az al-Dunnáig Egy bösz üvöltés, egy vad zivatar! Szétszórt hajával, véres homlokával Áll a viharban maga a magyar. Ha nem születtem volna is magyarnak, E néphez állanék ezennel én, Mert elhagyott, mert a legelgyagyottabb Minden népek közt a föld kerekén.

Szegény, szegény nép, árva nemzetem te, Mit vétettél, hogy így elhagytanak, Hogy Isten, ördög, minden ellened van. És életed láján pusztítanak? S dühös kezekkel kik tépik leglokkább Gazul, örülten a zöld ágakat? Azok, kik eddig a fa árnyékában Pihentek hosszú századok alatt.

Te rác, te horvát, német, tót, olánság, Mit marjélok mindnyájan a magyart? Török s tatártól mely titeket védett, Magyar kezekben villogott a kard, Megosztottuk tivéletek híven, ha A jó szerencse nekünk jót adott, S íélet átvetített mindíg a tehernek, Mit vállatokra a balsors rakott.

Föl, nemzetem, föl jussanak eszedbe Világhódító híres őseid. Egy ezredév néz ránk itélő szemmel Atillától egész Rákócziig. Hah, milyen mult! ha csak féllakkorák is Leszünk, mint voltak e nagy ősapák, El foglalni árnyékunk a sárba És vérbe fult ellenség táborát! (Erdőd.)

S ez most a hálál... vétkes vakreményvel Reánk uszít a hűtelen király. S mohó étvágygal megrohantok minket, Miként a holló a holttestre száll. Hollók vagytok ti, undok éhes hollók, De a magyar még nem halott! test. Nem, Istenemre nem! s hajnalt magának Az égre a ti véretekkel fest.

Legyen tehát egy, mint ti akartátok, Élet-halálra ki a síkra hát, Ne légyen béke, míg a magyar földön A napvilág egy ellenséget lát, Ne légyen béke, míg rossz szívetekből A vér utolsó cseppje nem esorog... Ha nem kellettünk nektek mint barátok, Most mint bírókat, akként lássatok.

Föl hát, magyar nép, e gaz esorda ellen, Mely bírtokodra s életedre tör. Föl egy hatalmas, egy szent háborura, Föl az utolsó ítéletre, föl! A századok lába birkozának Velünk és mostan egy év öltö meg? Oroszlánokkal vívunk hajdanában, És most e tetvek egyenek-e meg?

Március 15-ike szelleme és Baltazár Dezső beszéde

Március 15-e van ma és ezt az örök, dicső napot nem ünnepelhetnők méltóbban, mint Baltazár Dezső beszédének a magasztalásával, mert ezt a beszédet március 15-ének a szelleme szülte, mert szavai a márciusi ifjúság ajkairól, Petőfi és Jókai ajkairól hangozhattak volna, mert gondolatai a Kossuth, a Deák fentkölt lelkeiből szállhattak volna szárnyra.

Sokszor kimondotta már a történelem egy-egy szónoklatról, hogy az nem beszéd, hanem tett volt. A magyar történelem is ismer ilyen szónoklatokat, amelyek eseményekké, korszakos eseményekké váltak. Kossuth egy beszédével megteremtette a magyar szabadságharc véderejét, Deák a maga felirati beszédével örökre lerakta a magyar alkotmány alapjait. Tisza István is egy-egy beszédével megmentette a magyar parlamentarizmust az anarchiától. Ezek közé a tett-értékű beszédek közé emelkedett a Baltazár Dezső március 13-i felsőházi szónoklata, amellyel összerörte, szétroncsolta a numerus clausus-féle törvényt akár ciső, akár második formájában, amellyel megbélyegezte, a gyűlölködés és félelem szegénybégével csuffá tette azt a szellemet, amely a numerus claususnak életet adott és amely azt világ csufjára életben akarja tartani, de ugyan azzal a beszéddel ismét trónjára ültette a gyűlölködésre nem hajló, a félelemnek magát meg nem adó, az egyéni és emberi szabadsággal századokon át együtt haladó magyar nemzeti géniusz.

Baltazár Dezső beszéde egy filozófiai-lag elgondolt, egy retorikailag megszerkesztett oly remekmű, amely a maga egészében teszi meg a maga igézó hatását, amelyet szinte szentségtörés a maga csodás alkotásában megbontani, de azért mégis ki kell emelni és a nemzet emlékezetének két köztáblájára reá kell vésní két kinyilatkoztatásszerű részletét. Baltazár Dezső a próféta emelkedettségével és a államférfiu határozottságával kijelenti, hogy a faji megkülönböztetés alapján nem lehet jogokat és jogosítványokat adni és szerezni, de még kevésbé szabad jogokat és jogosítványokat megtagadni és elvenni.

Ugyancsek Baltazár szerint az, aki a nemzeti összetartozandóság házáat a faj-

jiság kétes, megbizhatatlan s ingoványos területén akarja felépíteni, az megszegyeníti a nemzeti géniusz jelentőségét s méltóságát.

Valóban csak gyűlölködő eitévelyedés és vak elfogultság cserélheti fel a nemzeti fogalmat a faji meghatározással, mert aki e ténre lép, az kénytelen és köteles a magyarság égboltjáról a legfényesebb csillagokat lerángatni. Amely nemzetnek leg híresebb királyai: Nagy Lajos és Mátyás, legdicsőbb hadvezérei: Hunyadi János és Zrínyi, legsovinisztább írói: Dugonics és Gvadányi, legnagyobb tudósai: Toldy Ferenc és Hunfalvy Pál, legzenialisabb művészei: Munkácsy és Fadrusz, legszentebb vértanúi: Damjanich és gróf Leiningen, legkedveltebb színészei: Blaháné és Ujházi, világirodalmi hívatásának a beteljesítői: Petőfi és Madách (hogy ez álló csillagok mellett a bolygó csillagok százait és ezreit elhallgassam), ha tehát ezek a legnagyobb magyarok mind idegen fajtából származtak, mind idegen vért hordoztak ereikben, akkor a magyar nemzetnek, ha minden más nemzet a fajiság álláspontjára helyezkedik is, el kell magától távolítani a fajiságnak ezt az öncsonkító, multat megtagadó, de különben is hazug elvet és álnok jelszót.

De Baltazár Dezsőt a próféta ihlet és az álprófétákkal való szembeállítás me-részsége még egy magasabbrendű kinyilatkoztatásra is készíteti. Ő, a református püspök, az egész magyar református egyház konventjének lelkészelnöke, kijelenti, hogy a vallási megkülönböztetés sem lehet alap jogok és jogosítványok adására, avagy megtagadására, a vallással lehet just formálni az örökélet értékeire, de az nem arra való, hogy vele talants földi előnyöket szerezzenek. — Ebben a kijelentésben is benne van nemcsak a próféta ihlet, hanem az államférfiu bölcsesség is, mert Baltazár Dezső nagyon jól ismeri az emberi gondolkodásnak a berendezését: nagyon jól tudja, hogy a vallási megkülönböztetés a numerus clausus esetében a zsidóra vonatkozik, de más esetben nagyon könnyen áterjedhet az unitáriusra, az evangélikusra, a reformátusra és szülheti a legpusztítóbb harcot, a vallásfelekezeti

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló 25 egymásután következő bármely számmal kezdődő szelvény és 1 pengő lefizetése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Ujság KOLCSÖNKÖNYVTÁRÁT. 62. számú szelvény

közötti lelki háborút. Elmondhatjuk Petőfi gondolatmenetét követve, hogy március idusának lelke van, lelke, amely felhatalatlan, amely öröklék él és korszakról korszakra vándorol. Rómában hajdan Brutus volt, azután Párisban Mirabeau, 80 évvel ezelőtt Pozsonyban Kossuth, Pesten Petőfi, ebben az esztendőben a magyar felsőházban Baltazár Dezsőnek hívják ezt a lelket, az emberi szabadságjogok örök életre hivatott lelkét. Kardos Albert.

Derült száraz idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti: Az északnyugati nagy légnymás elszakadt a görlandi hideg tömbről. Súlypontja Skandinávia fölé került és befolyása Középeurópa időjárására mindinkább növekedni fog. Az északról emelkedő légnymás folytán a földközéptengeri alacsony nyomásu alakulat jelentősége csökkenőben van. Angliánvugati partjaiban depresszió körvonalai mutatkoznak.

Hazánkban az idő borult vagy ködös. Csapadék csak jelentéktelen mennyiségben fordult elő és a hőmérséklet alacsonyabb a normálisnál.

Ma déli hőmérséklet Budapesten +4 C. fok.

Jóslat: Egyelőre jobbra borult idő, helyenkint csapadékkal. Később inkább derült és száraz idő valószínű, erősebb éjjeli fagygal.

Az ipartestület rendkívüli közgyűlése

A Debreceni Ipartestület elnöksége a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó a Debreceni Ipartestületnek 1928. évi március hó 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor, saját dísztermében rendezendő rendkívüli közgyűlésére.

Tárgy: 1. Az egyvázisu forgalmiadó rendszer behozatala, illetőleg a forgalmiadó eltörlése. 2. Az öregség és rokkantság esetére szóló biztosítás kiterjesztése az iparosságra.

A rendkívüli közgyűlésre ezuton és sajtó érdeklében hívja meg városunk iparosait

Varjassy Imre ipartestületi elnök.

Vasuti szállítási és utazásijegy kedvezmény dohánytermelési kiállításra

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében Debrecenben folyó évi április hó 21-23. napokon megtartandó Országos Dohánytermelési Kiállítás jelentőségét és előrelátható nagy erkölcsi sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur intézkedése, amellyel a kiállításra kerülő anyag szállítására, valamint a kiállítás megtekintő gazdaközönség részére 50 százalékos szállítási, illetve utazási kedvezményt biztosított.

Ehez képest az Országos Dohánytermelési Kiállításra szállítandó tárgyak Debrecenbe szállítása díjkötelezettség alá esik, visszaszállításuk azonban teljesen díjmentes, ami végeredményben 50 százalékos kedvezményt jelent. A vasuti utazási jegykedvezmény, mely április hó 20-ától bezárólag 24-éig terjedő időre szól, bármelyik kocsiosztályra érvényes és szintén 50 százalékos kedvezményt nyújt, azonban csak a Debrecenről 30 kilométeren túlról eső távolságokban teendő utazásokhoz használható.

A kiállításra ma már az ország minden szalmottévó olyan szaknabeli cége bejelentkezett, amelynek gyárműnyál a dohánytermeléssel kapcsolatba hozhatók. A m. kir. Dohánytermelési

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG 8000 kötetes Kölcsönkönyvtára Széchenyi u. 2 (Kistemplombazár) megnyílt

lési Kísérleti Állomás és a m. kir. Dohányjövendék Intézményes részvétele olyan értéke és érdekessége a kiállításnak, mely a maga nemében páratlan és a kamara kiállításainak gazdag sorozatában is kimagasló sikereket ígér.

Elítéltek egy csaló és zsaroló kőművesegédet

Szerdán délelőtt a debreceni törvényszék Jenev tanácsa tárgyalta Erdei István kőművesegéd büntügyét, aki ellen család és zsarolás miatt emelt vádat az ügyészség.

Menjen el és a Katitól kérjen négy pengőt. Az asszony kiadta a pénzt Erdeinek és csak délelben, amikor férje hazatért tudta meg, hogy Erdei kicsalta tőle a pénzt.

A tárgyaláson Erdei tagadta, hogy fenyegetőzött volna, de az asszony a szemébe mondta, hogy még a kést is ráfogta és azt mondta, hogy

embert tud ölni, ha nem adnak neki pénzt ott, ahol tudja, hogy van.

Majdnem úgy jártam — mondotta Veressné, — mint Révész Olga trafikosnő, akit meggyilkoltak, de én nem vesztettem el a lélekjelenetemet.

A bíróság, tekintettel arra, hogy Erdei már több ízben volt büntetve, egy évi börtönrre ítélte csalásért és zsarolásért. Az ítélet jogerős.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a hó 14-én a következő bejelentések történtek:

Házasságkötések: Kiss Imre ref.—Szenes Zsófia ref., Nagy János ág. h. ev.—Hegedűs Róza r. kath. Klein-Henrik izr.—Fisch Cecília izr. Spitzer József izr.—Gelberger Ilona izr.

Születések: Orbán Ferenc fm. leány Katalin; Rompa Antal kimérő fia Antal; Illyés János fm. leány Erzsébet; Fekete István vinellér leány Irén; Jakabovics László fakereskedő fia Bernát; Domokos Gyula fm. fia Gyula; Szabó Zoltán asztalos fia István; Szőke László pincér leány Julia; Pék Gáspár MÁV altszif. fia Gyula; Frischman Lipót kereskedő leány Judit; Pongrácz Vidor lakatos fia Géza.

Halálozások: Nagy Zsigmondné Kovács Zsuzsanna ref. 70 éves Téglyvető 287, Kányási Istvánné ref. 30 éves Elep 118; Györi Mihályné ref. 47 éves Hajduböszörmény.

Keresi a város a nagyerdei emlékfákat

Debrecen város törvényhatósági bizottsága januári közgyűlésén elhatározta, hogy a Nagyerdőt rendeztetni fogja. Ezzel kapcsolatosan elhatározta, hogy a Nagyerdő északi részén kihasítanak egy területet, amelyet eredeti állapotában őriznek meg, természeti emlékként.

A parkrendezési munkálatok már megindultak s ennek során a városi kertészet kutatta azt a két kis ligetet is, amelyek a parkban voltak és amelyekre a milleniumkor és Erzsébet királyné halálakor ültettek emlékfákat. A háború első esztendeiben ezek a kis ligetek még körül voltak kerítve, sőt jelzőtábla is állott bennük, de a háború alatt elpusztult a kerítés, úgy hogy most nem tudják pontosan megállapítani, hol voltak ezek az emlékfák.

Mivel az emlékfákat szeretnék megőrizni, a városi kertészet más módot választott a felkutatásukra. Ezután kéri fel azokat a régi debreceni lakosokat, akik még emlékeznek a két kis liget pontos helyére, hogy legrenek segítségére azok megállapításában és jelenjenek meg vasárnap délelőtt 11 órakor a nagyerdei Vigadónál, ahol Pohl Ferenc városi fő-kertész várja őket.

Remélhető, hogy ilyen módon sikerül megtalálni az emlékfákat, amelyeket a természeti emlékparkhoz hasonló módon őriznek majd meg és védenek.

A Tűz márciusa

Irta: ADY ENDRE.

Csámpás, konok netán ez a világ S végbe hanyatlík, kit annyian üztek, De élethittel én, üldözött haló, Március kofáira és szentjeire Hadd szórjam szitkát és dicsét a Tűznek.

Hadd hallják végre olyan magyar szava, Ki sohse félt, de most már nem is félhet, De kihez bús Hunnia szikjairól Sírjáig eljut, lázítva, bárhova, Gögös grófi szó s piszkos szolgálának.

Veszne azért kell tán, mert magyar vagyok S terhére e föld száz Pontiusának S haldoklóan mégis elküldöm magam Boldogabb testvéreimnek síromon: Az új, jobb márciusi ifjúságnak.

Testvéreim, nincs nemigaz szavatok, S százszor többet merhettek, minthogy mertek. Békésebb, szebb, jobb, vidámabb, boldogabb Életre váltott jussa nem volt soha, Mint mai, bús, magyar, ifjú embernek.

Ugy nézettek szét, hogy ma még semmi sincs, Csak majmolás, ál-úrság és gaz bírság S mégis lám, ti vagytok a fiatalok S mégis, sir-mélyről látom sikeretek: Holnap talán könnyebb lesz a mártírság.

Búsabb az ifjú magyarnál nem lehet, Mert él basák és buták közepette, Mert hiába lett acélból itt a szív, Szép ember szívüként szikrázni ha akar: A honi rozsdá megfogta, megette.

De Tűz és Tűz, én ifjú testvéreim, Jaj, a Tűzet ne hagyjátok kihalni, Az Élet szent ojkából élni akar S ha Magyarországra dob ki valakit, Annak százszorta inkább kell akarni.

Életet és hitet üzen egy halott Nektek fiatal, elhagyott testvérek, Az olvaszó Tűzet küldi a hamu S láng-óhaját, hogy ne csüggedjete el: Március van s határtalan az Élet.

Egy perc alatt kinyitotta a legerősebb páncélszekrényt

B u d a p e s t, március 14. A főkapitányság büntügyi osztályán már hosszú idő óta nem volt olyan nagyszabású betörési ügy, mint amilyen két nap óta foglalkoztatja a referenseket s a betörési szakosport detektiveit. Egy betörőbandát tettek ártalmatlanná, amely

másfél esztendőn keresztül a technika legmodernebb eszközeinek segítségével a falbontásos betörések egész sorát követte el Budapesten.

A betörők közül az egyik fegyházviselt gonosztevő, ki valamikor villanyserelő volt. Ez a betörő egy olyan autogénehggesztő készüléket talált fel, amely óriási hőfokot fejleszt és

15—16 centiméteres vaspáncélszekrényeket egy perc leforgása alatt nyitott meg.

Mind a három betörő költséző és nagy-urí életet folytatott.

A detektivek csakhamar megtudták, hogy a veszedelmes betörőbanda egyik tagja nem más, mint Vargha Balázs Dezső, akit már régebb idő óta nyomoznak.

A hosszas és fáradságos munka után megtudták, hogy a Mester utcában Futó Dezső néven lakik egy fiatalember, aki dugszagd vidéki malomtulajdonosnak adja ki magát, napokon keresztül eltűnik és igen fényűző életmódot folytat.

Tegnap este Vargha Balázs Dezsőt a detektivek épen a lakása előtt figyelték, amikor kilépett a kapun és egy közeli mozgósínházba ment. A nyomozást vezető detektívfelügyelő melléje lépett és igazolásra szólította fel.

A detektivek előállították a főkapitányság központi ügyeletére. Mialatt a detektiveknek egyrésze Vargha Balázs Dezső elfogatásával volt elfoglalva, egy másik csoport szintén igen eredményes munkát végzett ezalatt, mert a betörőbanda másik két tagját is sikerült ártalmatlanná tenni.

A nyomozás során megállapítást nyert

az, hogy a banda tulajdonképeni fővezére Miskai Géza, aki mintegy esztendővel ezelőtt került szabadlábra, a Dunaparton, a Palatinus-házak egyikében telefontal felszerelt lakást bérelt magának. Miskai Géza Mohai álnéven szerepelt itt és szintén, mint előkelő vidéki földbirtokos volt bejelentve, aki bizonyos időközönként szórakozás céljából jön fel Budapestre.

Mialatt a detektivek javában dolgoztak, egyszerre megszólalt a szobában a telefon. Az egyik detektív ment a készülékhez.

— Itt Farkas mérnök Nagytétényből, — mondta a felhívó.

— Itt Miskai Géza beszél, — mondta a detektív.

A telefonbeszélgetés során a detektívnek sikerült megtudni, hogy a felhívó Szücs Takács Ferenc, a betörőbanda harmadik tagja, aki úvatosságából Nagytétényben lakik és úgy látszik, Farkas mérnök néven szerepel. A detektív Miskai nevében randevut adott neki egy mesteruccai vendéglőben.

A jelzett időpontban Szücs Takács Ferenc a mesteruccai kocsmában pontosan megjelent. A detektivek azonnal felismerték.

Szücs Takács Ferenc ellenkezés nélkül követte a detektiveket a főkapitányságra. A három veszedelmes betörőt az éjszakai órákra külön őrzőben helyezték el és ma délelőtt kilenc órakor már megkezdődött részletes kihallgatásuk.

A három veszedelmes gonosztevő a főkapitánysági kihallgatás alkalmával a legcinikusabban mondja jegyzőkönyvbe a reájuk bizonyítható betörések elkövetésének részleteit.

Miskai Géza és Varga Balázs Dezső lakásán a házkutatások alkalmával a rendőrség a legmodernebb betörőszerszámokat, villanyfürőket, autogénehggesztőket és más egyéb eszközöket foglalt le. Az eddig megállapított kár több, mint 200,000 pengő.

Néhány szó egy könyvismertetéshez

Talán kissé szokatlan dolog az, amire most vállalkozunk, hogy egy könyvről irt ismertetéssel polémiába ticsátkozunk, de minthogy olyan munkáról van szó, mely Debrecennel foglalkozik s amely — tudomásunk szerint — a „nonun prematur in annum” horaciuzzi elv alapján épült fel, nem hagyhatjuk szó nélkül az ismertetés néhány hibás fellegéből eredő megállapítását.

Nem akarjuk mi a dr. Szabó István; Debrecen 1848—1849-ben c. kis értekezéséről azt állítani, hogy ennél jobb történelmi dolgozatot írni nem is lehet, még azt sem akarjuk mondani, hogy a munka hibátlan, csak épen arra akarunk rámutatni, hogy azok a hibák, amelyeket dr. Haász Imre a Debreceni Független Ujság vasárnapi számában terhére ró, nem hibái, hanem részben előnyei a kis dolgozatnak.

Lélegzőszőr is állapítsuk meg, hogy Szücs István az ő munkájában a 48—49-es eseményeknek — már amely részrel dr. Szabó foglalkozik — mindössze csak 4—5 oldal szentel s e pár oldal — helytörténeti szempontból nézve — igazán nem képezi az események „java részét”.

Az ismertető „felesleges”-nek minősíti a bevezetést. Ebben nem értünk vele egyet. Igen, ha ez a munka egy teljes monográfia keretében volna beillesztve, akkor tényleg felesleges volna. De így nélküle nézvezen volna megérthető az is, hogy míg 1840-ben Debrecen a zsidók egyenjogúsításáról szóló törvényjavaslat ellen való állásfoglalásra utasítja követéit, addig a 47—48-iki országgyűlésen fenntartás nélkül a reformpárt táborában találjuk Debrecent. Szerző épen a bevezetésben mutatja ki, hogy mi volt az, ami Debrecent a 47—48-iki országgyűlés előtt szükségképen a konzervatív párt kezébe vezette s ugyancsak a bevezetésből tudjuk meg azt is, hogy a fent említett Pálfordulás nem Debrecen Pálfordulása volt, hanem a reformpárté, mely a városok követeléseit is felvette programjába. Szerintünk e tömören és világosan megírt kis bevezetés szerves egészet alkot a művel.

Meg kell állnunk az ismertető ama kijelentésénél is, amelyben azt mondja, hogy a kormány Debrecenbe való leköltözése után szerző „nem egy város, hanem az egész ország történetét írja, de az eseményeknek debreceni megvilágításában”. Ezt a kijelentést nem értjük. Hiszen dr. Szabó csak háttérnek használja a nemzeti történelmet. A szabadságharcnak még a legfontosabb eseményei is csak akkor kerülnek tolla alá, ha debreceni események megértéséhez feltétlenül szükségesek. Talán épen azt rohantok fel hibáitál, hogy az olvasótól túlságosan részletes ismeretét kívánja a szabadságharcnak.

Hibáitál rója fel ismertető dr. Szabónak, hogy „a békepárt debreceni tevékenységére s az április 14-iki eseményekre” nem tért ki. Szerintünk nagyon helyesen tette, hogy nem tért ki. Ha kitért volna rájuk, igen súlyos hiba esett volna, mert egy jó fellogott helytörténet keretében — mint a város történetétől független, országos politikai események, — messze kívüli esnek. De dr. Szabót megóvta ettől a kitűnő érzékkel párosult történelmi és levéltári felkészültsége. Nem az volt tehát ennek az oka, hogy a debreceni levéltár s tárgyra nézve „nem sok novummal rendelkezik”, mert dr. Szabó a tárgyára vonatkozó dolgok után nemcsak a debreceni, hanem az országos, sőt a bécsi állami levéltárakat is átkutatta s még az idegennyelvű irodalomban is talált adatot, amit jegyzetel is — melyek, úgy látszik, elkerülték az ismertető figyelmét — igazolnak.

Még csak két kérdésre szeretnék feleletet kanni az ismertetőtől. Vajlon a monografikus jellegű történelmi dolgozatoknál nem tartja-e szükségesnek, hogy annak adatai hitelesek legyenek? Másodsor: melyek azok az adatok a nevezett kis műben, melyeket nem tart hiteleseknek? Mert a történetírónak kétségtelenül feladata adatait kritikai vizsgálat alá vonni, de e vizsgálatnak a műben való lefolytatására csak akkor kötelezhető az író, ha oly forrást használ, melynek megbízhatósága kétséges, vagy ha egy-egy dologra vonatkozólag több eltérő adatot talált.

Rardos Béláné Miklós ucca 4. l. em. Takarékosági könyvecskére hat havi hite! Eredeti modellek, Kalapujdonságok 9 pengőtől

Dr. Szegő GYERMEKSZANATORIUM Abbazia Közvetlen a tengernél. Modern hygienikus berendezéssel, szabad és fedett játszóhelyekkel. Vizsgázott gyermekóvónőkkel. Modern gyermektestedzés-sel. Fekvő s edzőkurák. — Gyermekek 5 évtől fölfele, kíséret nélkül is. Főorvos: DR. ST. TOMASSICH specialista gyermekgyógyász.

A kritikus pedig, ha az írónak egy vagy több adatát kétes értékűnek találja, sőt ha ezen kétes értékű adatokat cáfolni vagy megdönteni is elég erősnek érzi magát, akkor bizonyítékaival kiáll a porondra s vagy győz.

vagy alul marad. De egyszerűen kimondani, hogy ez vagy az az író nem vizsgálta meg adatait, mielőtt leírta, alig lehet anélkül, hogy a tárgyilagosság látszatát el ne veszítsük.

Kiss Ernő.

Rothermere lord levele a református leánynevelő intézeti elemi iskola ifjúsági Vöröskereszt csoportjához

Az „American Junior Red-Gross News” elismerő nyilatkozata a Debreceni Ifjúsági Vöröskeresztről

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt hajdumegyei kerületének debreceni csoportja most tartotta ez iskolaévi második vezetői értekezletét a városháza tanácstermében Rickl Antal kerületi megbízott elnöklele alatt, amelyen a csoportvezető helyi megbízottakon kívül megjelent Vasady Lajos tanfelügyelő vöröskereszt megbízott helyettes elnök is. Rickl Antal kerületi elnök beszámolójában örömmel jelentette újabb két csoport alakulását, u. m. a Hármashegy-i tanyai állami elemi iskolában és a debreceni statusquo izr. elemi lány iskolában, amelyekkel a debreceni csoportok száma 58-ra s a Debrecen környékbeli tanyai iskolai csoportok száma pedig 16-ra emelkedett. A megyében levő többi csoportoknak száma 98. Jelentette továbbá, hogy Amerikából 450 csomag szeretetadomány érkezett és a központ egy nemzeti viseletbe öltöztetett haba-csereakciót és külön bélyeg-csereakciót indított meg az itteni és a külföldi Ifjúsági Vöröskereszt csoportok között.

Bemutatta az American Junior Red-Gross News című képes folyóirat egy példányát, amelyben elismerő cikk jelent meg a debreceni Ifjúsági Vöröskereszt munkájáról. A lap közli a Kálvin téri református elemi leányiskola Ifjúsági Vöröskereszt-csoportjának képét Törő Mihályné megbízott csoportvezetővel, valamint a csoport tulajdonát képező tehenet is, amelynek teiből az adójáró szegény sorsu gyermekek mindennap reggeliben részesülnek. Aztán felolvasta Rothermere lordnak a magyarság nagy barátjának a debreceni református leánynevelő intézeti elemi iskola Ifjúsági Vöröskereszt csoportjához intézett válaszát, a karácsony előtt a csoport által neki küldött irredenta tartalmú szép levelelbumra, amelynek megszerkesztése a Mindszenty Imréné igazgató és Dicsőffy Margit h. megbízott, csoportvezető érdeme.

Rothermere szövege a következő:

Kedves Gyermekeim!
Nagy örömet szereztem neked, hogy megkaptam a maguk hálaírástát, a szép vízfestésű képpel, a sok érdekes levelezőlapal és fényképpel együtt, amelyeket nekem küldtek.

En tudom milyen rosszul esik maguknak, ha arra gondolnak, hogy megkínózták a maguk hazáját és ha a férfiak és nők, valamint a kis társaik szenvedésére gondolnak, akiket elszakítottak szülőházaiktól és idegen népek hatalma alá helyeztek.

De legyenek megnyugodva, az ő szenvedéseik nem fognak örökké tartani. Mielőtt maguk, kis gyermekek felnőnek s asszonyokká lesznek, meg vagyok róla győződve, hogy társaik ismét vissza lesznek csatolva és a maguk egész nemzete még egyszer újra boldog lesz a saját kormányzata alatt. De elő kell készíteni magukat arra, hogy mint felnőtt nők kivigyék a részüket a nagy jövőből, amely előttük áll. Levelük szelleme bizonyítja, hogy ki is fogják venni részüket az előjövő évek munkájában, új virágzást és dicsőséget hozva ősi hazájukra!

Az igaz, hogy a „felnőtt magyaroktól” közel 2,000,000 aláírással ellátott köszönő levelet kaptam, de biztosak lehetnek, hogy én a maguk levelét és aláírásait is épen olyan nagyra értékelem, mint azokét. Meg fogom őrizni családomban mindenkorra.

Nagyon le vagyok kötelezve maguknak és egész iskolájuk boldogulását illetőleg legjobb kívánságaimat küldöm, nemcsak erre az új évre, hanem az összes előjövő évekre is, a maguk nagyon hűséges barátja:

Rothermere lord.

Jelentette még az elnök, hogy a kerület május első napjában külföldre szóló levelelbum versenyt, május végén pedig mint minden évben, a csoportok közgyűlési munkáiból vásárral kapcsolatos kiállítást rendez.

Az ellenzék és a pártonkívüliek kivonultak a képviselőházi ülésteremből

A házszabálysértés miatt nem vesznek részt a költségvetési tárgyaláson

A tegnapi ülésen az elnök pontos megjelenésre kérte a képviselőket, tehát ma délelőtt tíz órakor alig volt benn a Házban néhány képviselő. Mintegy harminc képviselő előtt nyitja meg Zsitvay Tibor elnök az ülést fél tizenegy órakor.

Rassay Károly a házszabályokhoz kér szót, de az elnök nem adja meg a szót, mert nyolc óras ülésekben házszabályokhoz csak a napirend után lehet szólni. Ezután Rassay Károly a határozatképesség megállapítását kéri, ami meg is történik és kiderül, hogy a Ház határozatképes.

Bud: János: Hol az ellenzék?

Rassay Károly: Nem köteles itt lenni.

Berky Gyula élesen a pénzügyminiszter felé:

Az ellenzék hősi halált halt a választásokon.

(Ugy van!)

Zsitvay Tibor a költségvetésre, az appropriációs javaslatra és a beruházási jelentésre együttes vitát javasolt.

Rassay Károly: A legnagyobb megdöbbenéssel fogadja ezt az előterjesztést, bár nem anakronizmus-e, hogy itt alkotmányjogi, közjogi aggodalmakat hangoztat? Hiszen ez a parlament 1922 óta, amikor a törvényes rendelkezést oktrojrendelettel pótolták és ezen az alapon ült össze és hosszabbította meg a maga életét, a választójogi törvényben

régen lemondott arról, hogy ez a finom mechanizmus legyen, amely parlamentáris államokban a nemzeti akarat kifejezésére alkalmas.

Egész parlamentünk tulajdonképpen szinfalakból áll.

csak elpalástolásra szolgál egy centrális, önkényes uralomnak. (Ugy van! Ugy van! Helyeslés baloldalon.) Az elnök ur indítványa

olyan alkotmányjogi sérelmet céloz, amely az állami élet legfontosabb alapját, a költségvetést teszi formailag megtámadhatóvá.

Az elnök ur indítványa a legsúlyosabban sérti a költségvetésre fennálló összes törvényeink rendelkezéseit és sérti a házszabályok világos intézkedéseit.

Ilyenformán egyaránt jelent alkotmányjogi sérelmet és a házszabályokon keresztül újabb közjogi sérelmet is. Az 1867-i XI. t.-c., amikor a királynak az országgyűlés feloszlatására való jogát korlátozza,

szigoruan különbözet tesz a költ-

ségvetés megállapítása és a megajánlás között.

Ujabb megállapítás és megajánlás nélkül adót fizetni és behajtani nem lehet.

Berky Gyula: Ők nem olyan skrupulózusak.

Rassay Károly: Az állami számvitelről szóló 1897:XX. t.-c. is világosan különbözet tesz az állami költségvetési előirányzat és a költségvetési törvény között. Ez a törvényekben lefektett törvényes álláspont. Előfordult, hogy a Ház technikai okokból csak a költségvetést tudta elfogadni.

Logikai képtelenség, hogy felhatalmazást szavazzak meg a kormány-nak, a kiadások folyósítására, amikor a Ház még nem bírálta el, hogy deficit, vagy többlet jelentkezik-e?

Bud János pénzügyminiszter: Nincs erről szó!

Rassay Károly: Akkor nem tudom, hogy mi az appropriáció! Alkotmányjogi garancia az, hogy a megajánlás a Ház csak akkor szavazza meg, ha egy előzetesen megállapított költségvetéssel áll szemben. Hiszen a Ház tetszésétől függ, hogy a jelenleg uralmon levő kormányzatnak megadja-e azt a jogot, hogy a megállapított költségvetésben foglalt kiadásokat eszközölhesse és a bevételeket beszedje. Lehetetlenség tehát olyan helyzetet teremteni, hogy itt együttes vitát proponál az elnök ur és ezen együttes vita után nekem egy

meg nem állapított állami költségvetési irányzat-tervezet alapján kell szavaznom afelőtt, hogy megadom-e a kormány-nak a felhatalmazást.

Általános figyelem között nagyszerű közjogi fejtegetéssel állapítja meg ezután az eljárás törvénytelenségét. Megállapítja, hogy

ebben az esetben házszabálysértés történt,

amely máskor lángragyújtotta az egész nemzetet. A nemzeti ellenállás idején a miniszterelnök maga is ezen az állásponton volt.

Rassay Károly itt állandó zajban és közbeszólásoktól megszakítva folytatja beszédét. Rámutat arra, hogy az államfőnek törvényes joga és kötelessége, hogy minden szabály betartása felett örökdiék és így hiszi és reméli, hogy

az ilyen durva házszabálysértéssel létrejött törvényjavaslatot a kormányzó sem fog kihirdető záradékkal ellátni.

A beszéd láthatóan nagy hatást keltezt az egységes párt oldalán is.

Östör József folytonos közbeszólások között igyekszik védni a javaslatot.

Váry Albert szólal fel ezután, akinek beszéde alatt, amelyben szintén a javaslatot akarta megvédeni, több ízben tört ki vihar, végül is befejezi beszédét, amely után Rassay Károly akar felszólalni, de az elnök nem adja meg neki a szót és kijelenti, hogy a költségvetési javaslat tárgyalása következik.

Erre ismét nagy, szinte tomboló vihar tör ki. Rassay Károly az elnök felé kiáltja: Minek a házszabály.

Friedrich István: Akkor semmi szükség sincs itt reánk.

Az elnök azt akarja megmagyarázni, hogy a Ház mindent megtehet, amit a házszabályok nem tiltanak. Heves ellenmondások és tiltakozások közben teszi fel szavazásra a kérdést és a Ház természetesen elfogadja az elnöki javaslatot.

— Tehát nincsen már házszabály! — kiáltja Propper Sándor.

Friedrich István: Szavazzák meg a jövő évi költségvetést is.

Rassay Károly nagy helyeslés közben állapítja meg, hogy

durva alkotmány és házszabálysértéssel állanak szemben és ezek után erkölcsi lehetetlenség számukra, hogy ebben a vitában részt vegyenek.

Nagy viharban áll fel ezután Kálnoki Bedő Sándor, aki Peyer Károly felé azt kiáltja, hogy nem ért a dologhoz, tehát hallgasson. Erre Peyer Károly ezt kiáltja feléje:

— Azért, mert bepofozták ide a parlamentbe, még nem beszélhet így. Neveltlenség!

Kálnoki Bedő Sándor kijelenti, hogy

Rassaynak teljesen igaza van és a mai esettel olyan precedens alkotnak, amelynek alapján máskor is így járnak el.

Peyer Károly lehetetlennek tartja ezt olyan törvényjavaslat vitáját egyesíteni, amelyekre a házszabály más-más tárgyalási módot ír elő.

Friedrich István: Teljesen igaza van! Anarchiába fog fulladni a tárgyalás.

Berky Gyula: A kormány ezen a nancshéjon fog elcsuszni.

Meskó Zoltán: Jaj, de sikos ez a banánhéj. (Nagy derűtség, egyre fokozódó zaj.)

Peyer Károly: Azon, hogy a többségi párt mindent megszavaz, már nem csodálkozom.

Bud János pénzügyminiszter az elnöki javaslatot védi.

Gál Jenő: Közjogból elégtelen osztályzatot kap a pénzügyminiszter ur.

Rothstein Mór: Tehát megbukott.

Ujabb viharok közben szavaztatja meg a Házat az elnök, akinek az együttes tárgyalásra vonatkozó javaslatát a többség megszavazza, mire

a baloldal és a pártonkívüliek kivonultak az ülésteremből.

Kivonulás közben Peyer Károly oda kiáltja az elnök felé:

— Isten áldja meg.

Friedrich István pedig az egyedül ülve maradó Strauss István felé kiáltja:

— Jó mulatást Pista.

Erre Strauss is összeszedi az írásait s kimegy a teremből.

Az ellenzék és a pártonkívüli képviselők kivonulása után üres padosorok előtt kezdi meg a Ház Temesváry Imre előadásában a költségvetés tárgyalását, míg künn a folyosókon heves viták folynak az elnök eljárásának szabálytalansága fellett.

Kray István báró, Szepesy Géza és Usetti Béla felszólalásai után a Ház elfogadta az elnök napirendi indítványát, amely után interpellációk következtek.

Az interpellációk.

Perlaky György jegyző felolvasta a pénzügyminiszternek Hegyedi Kiss Pál legutóbbi interpellációjára adott válaszát. A miniszter rámutatott arra, hogy a debreceni husiparosok forgalmi adója megállapításának magassága ellen senki sem élt panasszal. A husipari szövetség felülvizsgálatot kér, amit el is rendeltek, de beavatkozásra okot nem talált. Utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy az előfordult mulasztásokat csak enyhén büntesse.

Farkas István interpellált azért, hogy a szegedi kongresszus alkalmával a Földmunkások Országos Ezüsvetségének a kongresszuson résztvevő tagjait igazoltatták.

Szicovszky Béla válaszában rámutatott arra, hogy a kongresszus napján Szegeden országos vásár volt és ilyenkor a rendőrség mindig razziaikat szokott tartani. Ez most is megtörtént, de nem a kongresszusra való tekintettel. A konkrét adatokat meg fogja vizsgálni.

Gál Jenő intézett interpellációt a belügyminiszterhez a budapesti rendőrkapitányságnál történt személyi változások ügyében. A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a személyi változásokra több okból szükség van. Egy rendőrtisztviselő nem maradhat örökké egy helyen, ez a közérdekkel ellenkező és a közérdeket az egyéni érdek fölé kell helyezni.

A miniszter válaszát Gál Jenő nem, a Ház a választ tudomásul vette. Az ülés háromnegyed nyolckor ért véget.

Anyukám!

Jaj de finom és szép ez a kuglóf! Természetes, hisz Dr. OETKER-féle süti porral készült.

A 127 receptes tartalmazó könyvet kívántra ingyen és bérmentve küldi: Dr. A. OETKER Budapest, VIII., Conti uca 25. sz. sz. sz.

Két fegyver a Rheumatizmus, hátfájás, zsába, neuralgia, köszvény, stb. elleni harcban:

Spirosal-oldat a bevált, mélyreható bedörzsölő szer és az évtizedeken át a legjobb eredménnyel használt

Aspirin-tabletták Minden gyógyszerárban kaphatók. Mindkét szer vértelenül eredeti „Bayer”-csomagolást kérjünk.

1928 március 15.
Deb
A hazafi
déllel kész
március 15-
napnap fél
dik. A há
mindenhol
dette, hogy
a magashat
aránt.
A követk
15-én Debr
Um
A retor
delelőtt 10
lyes istent
Imre lelké
Az istentis
1. Önáll
2. Főéne
3. Előfo
4. Textu
5. Urim
6. Áldás
7. Himn
8. 248 c
Ezenkiv
templomb
gel 8 óra
lyen részt
A görög
9 órakor
receni lelk
A Deák
március h
tentiszele
Híszkegy
tár. Ének
Tenneba
Tartja
Hymnus.
Hízközség
is meghív
A Hymn
mellett a
Az ort
Az ort
egyenlős
mélto me
él nyolc
hítközség
istentisz
dig a hí
hazafias
A város
Debrec
megbesz
násnak
képvisel
A kül
de ünne
kező kü
reformát
tisztelte
dr. Misz
és Zöld
Sándor
római k
mér th.
Csóka L
görög P
árvaszé
nök é
likus te
Porozs
a statu
dr. Bal
és dr.
Debr
dr. Csú
a Pető
Vitéz
dr. Ma
honvéd
a felek
teletek
helyez.
A F
évb
sabb t
helyisé
követk
karátó
Tervez
beszéd
lodrán
FU

...tartja két...
...gyesíteni...
...és tárgya...

...igaza van!
...gyalás.
...ezen a na...

...s ez a ba...
...re fokozó.

...a többségi
...nem cso...

...er az elnö...

...rtelen osz...
...zter ur.

...gbukott.
...ztatja meg...

...együttés...
...tát a több...

...tek kivó...
...ól.

...Károly oda

...egyedül ül...
...kiáltja;

...az írásait s

...ili képvise...
...sorok előtt

...Imre elő...
...alását, míg

...ák folynak

...alansága fe...

...Géza és

...a Ház el...
...ndítványát,

...vetkeztek.

...olvasta a

...mei Kiss

...ra adott vá...
...arra, hogy

...galmi adója

...ellen senki

...i szövetség

...is rendel...
...nem talált.

...óságot, —

...ásokat csak

...azért, hogy

...skalmával

...ívetségének

...tagjait iga...

Debrecen lelkesen ünnepli március 15-ét

A hazafias érzés gyújtotta nemes lelkesedéssel készül Debrecen város minden polgára március 15-ének megünneplésére. A nagy ünnepnap félvirrad és a szent ünnep megkezdődik. A házakon a nemzetiszíni zászló lobog mindenhol a márciusi szélben magasan hirdelve, hogy a magyarnak ünnepe van a földön, a magasban, a szívekben és lelkekben egyaránt.

A következő ünnepségek folynak le március 15-én Debrecenben:

Ünnepségek a templomokban.

A református templomokban március 15-én délelőtt 10 óra a Nagyt templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyet dr. Révész Imre lelkész, egyházkerületi főjegyző végez. Az istentisztelet sorrendje a következő:

1. Önálló ének. 38. dicséret. (Szózat.)
2. Főének. 89. zsoltár 4. verse.
3. Előfóhás.
4. Textusolvasás. Beszéd.
5. Uríma.
6. Áldás.
7. Hymusz.
8. 248. dicséret 10. verse.

Ezenkívül március 15-én minden református templomban, tehát a Nagyt templomban is, reggel 8 óra a hálaadó istentisztelet lesz, amelyen részt vesznek az iskolák növendékei is.

A görögkatolikus templomban 15-én, reggel 9 óra Papp Gyula szentszéki úrnök, debreceni lelkész mond ünnepi misét.

A Deák Ferenc ucai izraelita templomban március 15-én, reggel 9 óra ünnepi istentisztelet lesz a következő programmal: 1. Híszkegy... Énekl az énekkar. 2. 113. zsoltár. Énekl az énekkar. 3. 100. zsoltár. Énekl Tennebaum Dávid főkantor. 4. Szónoklat. Tartja dr. Schlesinger Sámuel főrabbi. 5. Hymusz. Énekl a főkantor és az énekkar. A hitközség t. tagjait és az érdeklődőket ezután is meghívja az elnökség.

A Hymuszt énekl a katonazenekar zenéje mellett a közönség.

Az ortodox izraelita hitközség hazafias ünnepe.

Az ortodox izraelita hitközség a szabadság, egyenlőség és testvériség nemzeti ünnepnapját méltó módon ünnepli meg. Csütörtökön reggel fél nyolc óra a Pásti ucai templomban a hitközségi tagok és az ifjúság részére ünnepi istentisztelet lesz, délelőtt fél kilenc óra pedig a hitközség disztermben az elemi iskola hazafias ünnepélyt rendez.

A városi tanács az ünnepi istentiszteleteken

Debrecen város tanácsa ma délelőtt rövid megbeszélést tartott, amelyen a városi tanácsnak a március 15-iki ünnepségeken való képviseltetéséről határozta.

A különböző felekezet templomaiban tartandó ünnepi istentiszteleteken a tanács a következő küldöttségekkel képviselteti magát: A református Nagyt templomban tartandó istentiszteleten dr. Magoss György polgármester, dr. Mészai Károly főjegyző, dr. Csűrös Ferenc és Zöld József tanácsnokok és dr. Baczonyi Sándor polgármesteri titkár vesznek részt, a római katolikus templomban dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, Ary Lajos főszámvéző, dr. Csóka László és dr. Pálfi Zoltán aljegyzők, a görög katolikus templomban dr. Tóth Emil árvaszéki elnök, dr. Szabó Elek árvaszéki úrnök és dr. Orosz Árpád aljegyző, az evangélikus templomban dr. Vass Károly tanácsnok, Poroszlav László és Való Antal aljegyzők és a statusquo izraelita hitközség templomában dr. Balla Bertalan tanácsnok, dr. Veres Géza és dr. Jó István aljegyzők.

Debrecen város képviseletében egyébként dr. Csűrös Ferenc tanácsnok helyez koszorút a Petőfi-szoborra.

Vitéz László Imre körletparancsok értesítette dr. Magoss György polgármestert, hogy a honvédség küldöttségekkel képviselteti magát a felekezetek templomaiban tartandó istentiszteleteken, a Petőfi-szoborra pedig koszorút helyez.

A Függetlenségi Kör ünnepe.

A Függetlenségi Kör most is, mint minden évben méltóképen ünnepli meg a legmagasztosabb nemzeti ünnepet: március 15-ét. Saját helyiségében 8 órakor műsoros estélyt tart a következő számokkal: 1. Nyitány: A kör zenekaráról. 2. Mult — Jelen — Jövő. (Élőképzésvezető: Törőné Korpássy M. 3. Megnyitó beszédet mond Sipos Imre ref. lelkész. 4. Melodráma. Előadja: Tomcsányi Imre. 5. Alkal-

mi felolvasás. Tartja: Mándoki Ferenc. 6. Hymusz. Énekl: A Kossuth Dalkör. 7. Birák előtti. Szaválja: Törő Mihályné. 8. Szólóének. (Hegedű kísérettel.) Előadja: Timáry Manzi. 9. Záróbeszédet mond: Dr. Szemere Antal. A műsort a Kossuth Dalkör éneke zárja be. Műsor után tea estély a Kör helyiségében, melyre ugy az érdeklődőket, mint a kör tagjait szeretettel hívja meg a rendezőség.

Március 15-iki ünnepély a Csapókerthen

A Csapókerthi Olvasókör március 15-én, délután 4 óra a saját körhelyiségében hazafias ünnepélyt tart a következő műsossal: 1. Hymusz. Énekl a közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Szabó Ferenc elnök. 3. Talpra magyar, Petőfi Sándorral. Szaválja: Kardos Imre. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Mocsári László igazgató-tanító. 5. Hazafias dalok. Énekl: Török Ica, Veres Géza, Iván Böske és Balla Rózsi. 6. Irredenta dalok. Énekl: Halmi Imre. 7. Szózat. Énekl a közönség. Az ünnepély helyülj nélkül lesz megtartva. Műsor ára 2 fillér.

Ünnepség a Kollégiumban és a Petőfi-szobornál.

Debrecen város tanácsa tudvalevően az Egyetemi Kör elnökségét kérte fel március 15-én tartandó hazafias ünnepély megrendezésére.

Az Egyetemi Kör kezébe is vette a rendezés munkáját s közli, hogy az ünnepséget 15-én délután fél 3 óra a református Kollégium udvarán és a lépcsőházi Petőfi szobornál tartja meg a következő műsossal:

I. A Kollégium udvarán:

1. Hymusz. Előadja: A debreceni m. kir. 11. honv. gy. e. zenekara. 2. Talpra magyar. Szaválja: Csövörv Endre jogszigorló. 3. Ünnepi beszédet mond: Szarukán József jogász elnök. 4. Énekl: A Kollégiumi Kántus.

II. A Petőfi szobornál:

5. Énekl: A Kollégiumi Kántus.
6. Petőfi szobornál megkoszorúzása a városi hatóság, a m. kir. honvédség és az Egyetemi Kör részéről. 7. Szavál: Kovács József joghallgató. 8. Záróbeszédet mond: Hunyady Béla joghallgató. 9. Szózat. Előadja: A debreceni m. kir. 11. honv. gy. e. zenekara.

Március 15-e a debreceni ref. leánygimnáziumban.

A debreceni ref. leánygimnázium ez évben is a nagy nap szelleméhez méltó keretben ünnepli meg március 15-ét. A növendékek d. e. 10 óra a Kossuth ucai templomban istentiszteleten vesznek részt, amelyen dr. Boér Károly vallástanár imádkozik. Ezt követi a „Gyóni” önképzőkör műsoros ünnepélye, melynek kiemelkedő száma Konez Aurélné, leánygimnáziumi igazgató ünnepi beszéde. A részletes műsor a következő:

1. Révny: Bus magyarok imádkoznak Énekl a leánygimnázium énekara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Varga Irén VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 3. Móra László: Új márciusi vármű. Szaválja Nagy Margit VI. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Konez Aurélné leánygimn. igazgató. 5. A vén cigány Melodráma. Szaválja Arady Vilma VIII. o. t. Zongorán kíséri Székely Kató VI. o. t. 6. Kuruc dalok. Törögán előadja Pokoly László és Csomor Ernő joghallgatók, a kör vendégei. 7. Lányi: Tavasz elmúlt. Énekl a leánygimn. énekara. 8. Hymusz. Énekl a közönség.

Március 15-e a Dóczy-intézetben.

A debreceni református leánynevelő intézet március 15-én d. e. 9 óra a Kossuth ucai templomban istentiszteletet tart: 1. Kezdezőének. 63. dics. 1. v. „Jövel Szentlélek”. 2. Főének. XC. zsoltár 1. v. „Tebenned bízunk eleitől fogva”. 3. Karének. Révny: „Bus magyarok imádkoznak”. Előadja a leánygimnáziumi énekkar. 4. Imádkozik: dr. Boér Károly vallástanár. 5. Karének. Mosonyi M.: „Szentelt hantok”. Előadja a tanítóképző énekara. 6. Záróének. Hymusz.

A debreceni református kollégium tanítóképzőintézete

március tizenötödikén hazafias emlékünnepeket rendez. Az ünnepély a kollégium disztermben délután 5 órakor kezdődik. Belépődíjak: I. hely 1 pengő. II. hely 50 fill. Diákjegy 20 fill. Felüljzeleket az intézet kulturális céljaira köszönettel fogad a rendezőség.

Az ünnepség műsora a következő: 1. Bodnár Lajos: Régi magyar zenevirágok. Nyitány. Előadja a Csokonai-zenekar. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szaválja Schmidt Géza III. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Molnár János V. o. t., a Csokonai Önképzőkör elnöke. 4. Népdalgyűjtemény. Előadja a Csokonai-zenekar. 5. Debrecen és az 1848. március 15-i események. Levéltári kutatási alapján elbeszéli dr. Ecsedi István egyet. m. tanár, a kollégium tanítóképzőjének r. tanára. 6. Egyveleg a János vitéz e. daljátékból. Játssa a Csokonai-zenekar. 7. Apóly Lajos: Tavaszodik. Március és Opitz Mártonhoz e. költeményeit szaválja Eszenyi Sándor V. o. t. 8. Rákóczi induló. Előadja a Csokonai-zenekar és zenekar.

Az ipartestület és az iparoskör március 15-i ünnepélye.

A debreceni ipartestület is megünnepli a március 15-ét, amikor is az Iparoskörrel együttesen ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Nemzeti Híszkegy. Előadja az Iparos Dalegyet. 2. Talpra magyar. Szaválja Pogány Ernő. 3. Ünnepi beszédet mond dr. Boldizsár Kálmán tb. vármegyei főjegyző. tb. városi tanácsnok. 4. Farkas Macuka irredenta verseket szaval. 5. Kuruc nótákat játszik az Iparosifjúsági Önképző Egylet zenekara. 6. Hymusz. Énekl az Iparos Dalegyet. Az ünnepélyre Debrecen hazafias iparoságát ezúton hívja meg az Ipartestület és az Iparoskör.

A katolikus főgimnáziumban.

A debreceni kegyesrendi róm. kath. Calasanzai sz. József reálgimn. „Révai” önképzőkör március 15-én hazafias ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Petőfi—Huber: Nemzeti dal Előadja a reálgimn. énekara. 2. Móra László: Új március. Szaválja Wallner Odön IV. o. t. 3. Horthy-roborzó. Táncoiák Gallé Tibor, Hernády László, Kiss Sándor, Molnár László, Papp Jenő, Ságly I. Mihály, Smetacek Antal VIII. o. t. Schlei Ferenc VII. o. t. 4. Haydn: D-dur szonáta. Zongorán előadja Demeter Imre VII. o. t. 5. Ünnepi beszéd. Mondja Egeli Imre VIII. o. t., az önképzőkör ifjúsági elnöke. 6. Csűrődöngölő. Táncoiák Hernády László és Kiss Sándor. 7. Rákóczi induló: Játssa a reálgimnázium zenekara. 8. Radványi Kálmán: A gelencei fényjelek. 3 felvonás.

Szereplők: Mendik Antal, Jávorszky József, Csiky-Mészáros I. Pál, Papp Jenő, Smetacek Antal, Toroczky Dénes, Schlegel Ferenc, Ságly I. Mihály, Homonnay Lajos, Gévay Béla, Tárnok Lajos, Neubauer Pál, Gálbory Sámuel, Boér Ferenc, Jávorszky József, Gallé Tibor, Bicsky István, Arnold Ferenc, Szendy István, Bricska Béla, Kiss Sándor, Szelinevits István, Rauch Károly, Gnandi István. Az ünnepély kezdete délután 5 óra.

Március 15-e a Dóczy-intézetben.

A debreceni református leánynevelő intézet 1928. évi március 15-én délelőtt 9 óra a Kossuth ucai templomban istentiszteletet tart. 1. Kezdezőének. 63. dics. 1. v. „Jövel Szentlélek”. 2. Főének. XC. zsoltár 1. v. „Tebenned bízunk eleitől fogva”. 3. Karének. Révny: „Bus magyarok imádkoznak”. Előadja a leánygimnáziumi énekkar. 4. Imádkozik: dr. Boér Károly vallástanár. 5. Karének. Mosonyi M.: „Szentelt hantok”. Előadja a tanítóképző énekara. 6. Záróének. Hymusz.

Debreceni zsidó reálgimnázium.

A debreceni zsidó reálgimnázium 1928. évi március 15-i iskolai ünnepélynek műsora: 1. Híszkegy. Énekl az ifj. énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Vág Sándor, az ifj. önk. kör vezető tanára. 3. Petőfi: Nemzeti dal. Szaválja: Blener József VII. o. t. 4. Március 15-ről. Irta és felolvassa Strul Andor VII. o. t. 5. Székely: Magyar ábránd. Zongorán előadja: Mandel Katalin VI. o. t. 6. Szatmáryi István: A szabadság napján. Szaválja: Klein György VI. o. t. 7. Gondolatok március 15-én. Irta és felolvassa Engel Miklós VII. o. t. 8. Ábrányi—Vendéghegyi: Vándorradár, melodráma. Szaválja: Braum László VII. o. t. 9. Pergolese: Aria, Marfini: Gavotta. Előadja: gordonkán Sréter Dező VII. o. t. zongorán kíséri Polacsek Ibolya V. o. t. 10. Hymusz. Énekl az ifj. énekkar. Hely: Hitközségi tanácsterem. Idő: d. e. 10 óra.

A debreceni izraelita polgári leányiskola önképzőköré.

A kör e hó 15-én délelőtt 10 óra hazafias ünnepélyt tart a következő műsossal: 1. Híszkegy: előadja az énekkar. 2. Imá. Irta: Szép Ernő. Szaválja: Billitzer Sára III. A) t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Bihéti Klára, az önképzőkör elnöke. 4. Zongorasám: Előadja Reich Vera IV. B) t. 5. Erős hit. Irta Ábrányi Emil. Szaválja Altmann Olga IV. A) t. 6. Rákóczi induló. Zongorán előadja Sréter Irén és Weinstock Ella. 7. Panaszokodnak a magyar szelek. Irta Gyula diák, szaválja Treitel Berta IV. A) t. 8. Talpra magyar. Előadja az énekkar.

Az izraelita elemi fiu- és leányiskola.

A statusquo izr. elemi fiu- és leányiskola március 15-én d. e. fél 11 óra a iskola 4. Petőfi: Nemzeti dal. Szaválja Máthé Erzsé

péjét, amelynek műsora a következő: 1. Híszkegy (énekar). 2. Március 15-én. Felolvassa Schwartz Sándor IV. o. t. 3. Petőfi S.: Nemzeti dal: szaválja Auferber Sándor IV. o. t. 4. Talpra magyar (énekkar). 5. A szabadságharcról: felolvassa Rosenberg György IV. o. t. 6. Magyar szülő: táncolják Barta Klári és Szabolcs Ella IV. o. t. 7. Tompa: A madár fiaihoz: szaválja Jaszinger Mózes V. o. t. 8. Szőke Fiska (énekkar). 9. Debrecen a szabadságharcban. Ünnepi beszéd. Tartja Stern József tanító. 10. Március 15-én. Jelenet. Lampérth G. költeménye után átdolgozta Pilicer Irma tanítónő. Előadja Kolos Györgyike és Friedmann Erzsike IV. o. t. 11. Rákóczi Viktor: A zsidó fiu. Felolvassa Kolos Györgyike IV. o. t. 12. Mazas! Duett. Hegedűn előadja: Szigeti László és Berger Géza IV. o. t. 13. Hymusz (énekkar).

A Mikepércsi uti fiu elemi iskolában.

A mikepércsi uti állami elemi iskola növendékei is hazafias ünnepélyt rendeznek a nagy nap évfordulóján, igen változatos műsossal, amelyben az iskolának kiváló növendékei, kivétel nélkül részt vesznek.

A „Nemzeti Híszkegy”-et a közönség énekl. Az ünnepi beszédet pedig Győrösi Margit tartja. Énekszámok és szavatok tartkítja a nagy műsört, amelynek legnagyobb érdekessége, hogy abban kizárólag az iskola növendékei vesznek részt.

A Révész Bálint cserkészcsapat hazafias ünnepe.

A Kálvinisták Templomegyesülete cserkészcsapatának rendezése alatt tesz eleget hazafiai kötelességének március 15-ével kapcsolatban. A nagyszabású ünnepség a kollégium disztermben lesz és fél 8 óra kezdődik. Műsora a következő: 1. Szózat. Megnyitó beszéd. Hegedűs Kálmán segédlelkész. 2. Talpra magyar! Szaválja: Kiss Béla rajveztő. 3. Raff: Cavatine. Kéler Béla: Alföldi bucsuhangok. Hegedűn játssa: Versényi György joghallgató, zongorán kíséri: esiki Mészáros Tibor joghallgató. 4. Szatmáry István: Mi nem feledhetünk. Szaválja: Kovács József joghallgató. 5. Ünnepi beszédet mond: dr. Révész Imre lelkész, egyházkerületi főjegyző. 6. Irredenta dalokat énekl: Csösz Lászlóné urhölgy, zongorán kíséri: Forray István zenetanár. 8. Hymusz.

Mivel a rendezőség külön meghívót nem bocsát ki, az érdeklődő hazafias közönséget ezután hívja meg szeretettel a parancsnokság.

A Petőfi dalkör ünnepsége.

A magyar szabadság hajnalhasadásának nagy napját, mint 30 éven át, úgy most is méltóképen fogja megünnepelni a Petőfi-dalkör. Március 15-én délután 2 órakor testületileg dísz-zászlóval fog megjelenni a ref. kollégiumi Petőfi-szobornál, hol a Hymusz és a Talpra Magyar éneklése közben koszorút helyez a szobor talapzatára.

Este 8 óra a Sas u. 4. sz. a levő Lökody-féle vendéglő helys. nagy tantermben évi rendezés közgyűlést tart.

Közgyűlés után társasvacsora keretében a dalkör elnöke ünnepi beszédet mond s a dalkör szép hazafias dalokat fog előadni.

Az ünnepség után a fiatalság szórakoztatására kellemes tánc lesz.

Ezen ünnepségre a hazafias érzésű közönséget ez uton hívja meg a Petőfi-dalkör elnöksége.

Az ipartestület és az iparoskör együttes március 15-i ünnepélye.

Az együttesen rendezendő hazafias ünnepély műsora a következő: 1. Nemzeti Híszkegy. Énekl az Iparos Dalegyet. 2. Talpra magyar! Szaválja: Pogány Ernő. 3. Ünnepi beszédet tart dr. Boldizsár Kálmán tb. városi tanácsnok. 4. Farkas Macuka irredenta verseket szaval. 5. Tövélyi Béla „Csonka ország” című költeményét szaválja Tóth Nándor. 6. Kuruc nótákat ad elő az Iparos Ifjúsági Önképző Egylet. 7. Hymusz. Előadja az Iparos Dalegyet.

A hazafias ünnepségre, mely este 6 órai kezdettel az ipartestület disztermben rendezetik ezután hívjuk meg az iparosokat és az érdeklődő magyközönséget. Az ipartestület és az iparoskör elnöksége.

A nőipariszkolában.

A városi Nőiipariszkola „Loránffy Zsuzsánn Önképzőköré” március 15-én hazafias ünnepélyt rendez d. e. 9 órai kezdettel az intézet tornatermben a következő műsossal: 1. Hymusz. Közének. 2. Nemzeti Híszkegy. 3. A ünnepet megnyitja dr. Gulyás István igazgató március 15-én d. e. fél 11 óra a iskola 4. Petőfi: Nemzeti dal. Szaválja Máthé Erzsé

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG 8000 kötetes **Kölcsonkönyvtára** Széchenyi u. 2. megnyit **(Kistemplombazár)** megnyit

het I. a. tanuló. 5. Ünnepi beszéd, tartja Kósa Kornélia III. o. tanuló, az önképzőkör elnöke. 6. Kuruc dalok. Éneklők: Erben Irén harmonium kísérete mellett Kovács Kata és Csatári Szűcs Mária. 7. Gyula diák: Fehér galamb. Szavalja Bohus Aranka. 8. Irredenta dalok. Előadják az önképzőkör tagjai. 9. Hangay Sándor: Az én térképem. Szavalja A. Nagy Margit. 10. Szózat. Közének. 11. Nemzeti Hírszekegy. Belépti díj nincs. Adományokat az önképzőkör javára köszönettel fogadjuk.

Az iparostanonciskolában.

Debrecen város iparostanonciskolái fiú- és leányönképzőkörének március hó 18-án tartandó szabadságünnepének műsora a következő: 1. Kőlcsey Ferenc: Himnusz. Előadja az ifjúság Hubay-zenekeze. 2. Ünnepi beszéd. Tartja az Önképzőkör elnöke. 3. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja: Oláh Sándor. 4. Lányi: „Kossuth Lajos szent sírjára”. Előadja az ifjúsági énekkar. 5. Papváry E-né: Hitvallás. Szavalja: Balás Margit. 6. Irredenta dalok. Zene kísérettel éneklők: Erdélyi István. 7. Magyar dalegyveleg. Előadja az ifjúság Hubay-zenekeze. 8. Szilágyi Béla: Meghalt az Isten! Dráma I felvonásban. Előadják az ifj. önképzőkör tagjai a következő szereposztással: Zaioun Gergely ref. pap; Boldisár László, Zajzon László, a fia; Faragó József, Csutakné leánya; Máris; Szilágyi Etelka. Vajna Mócsi, a harangozó fia; Faragó Lajos. Deák Dénes, tanító; Schnell Lajos. Czenk Lajos, főhadnagy; Harsányi Sándor. Popescu, oláh kapitány; Gránicz Balázs. 9. Petőfi: Élet, vagy halál. Szavalja: Szegi László. 10. „Nem, Nem, Soha!” „Talpra!” Előadja az ifj. énekkar. 11. Murakózy: Petőfi az Alföldön. Színijáték 1 felvonásban. Előadják az ifj. önképzőkör tagjai a következő szereposztással: Kovácsné; Szilágyi Ilonka, Juliska, a leánya; Tóth Rózi. Petőfi: Harsányi Sándor. Jókay Mór. Acs Károly. Murakózy J. Petőfi barátai: Gránicz Balázs, Katz Sándor, Medgyesi Géza. Panni szolgáló: Sinkó Annus. Színiigazgató: Faragó József. Főrendező: Boldisár László. Dézsi, színész: Schnell Lajos. Első fuvaros: Huszár Pál. Második fuvaros: Bánki Lajos. 12. Induló. Előadja az ifj. Hubay-zenekeze. Az ünnepély helye: az intézet tornaterme. Ideje: délután 5 óra. Belépti jegy ára: ülőhely 50 fill., állóhely (diákjegy) 20 fill. Felülírtéseket az Otthon javára köszönettel fogadjuk az önképzőkör.

A bajtársi szövetségek ünnepélye.

A „Turul” Szövetség debreceni kerületi vezérségéhez tartozó „Árpád”, „Csaba” „Festetich” és „Werböczi” bajtársi egyesületek folyó évi március 15-én, délelőtt fél 11 órai kezdettel a vármegyeháza közgyűlési termében március idusának emlékére hazafias ünnepélyt rendez a következő műsossal:

1. Nemzeti Hírszekegy. Éneklők a Városi Dalegylet. 2. Vezéri megnyitó. Tartja Hinkó Ferenc nb. ker. vezér. 3. Nemzeti dal. Szavalja Besse Miklós, Werböczi levente. 4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Ko-

váts Andor egyetemi tanár., a Werböczi B. E. patronusa. 5. Magyar dalokat énekel K. Voith Ilonka operacénekesnő. — Rácz Jancsi és zenekara kísérettel. 6. Himnusz. Éneklők a Városi Dalegylet.

A II. számú állami gazdasági népiszkola március 15-i ünnepélye.

Kezdődik 8 óra 30 perckor istentisztelettel a Kishegyesi ut 3. szám alatt; 9 óra 30 perckor felvonulás a Kossuth szoborhoz. Műsor: 1. Himnusz. 2. Ünnepi beszéd. 3. Szavaltat. 4. Kossuth nótá. 5. Szavaltat. 6. A szobor megkoszorúzása. 7. Ének: Nemzeti hitvallás. 8. Elvonulás.

Az Egyetértés dalegyletben.

A máv. debreceni műhelyében fennálló „Egyetértés” Önképző Dal és Zeneegylet március hó 15-én délután 5 órakor tartja a műhely nagyertermében hazafias ünnepélyét. Az ünnepély műsora: 1. a) Himnusz; b) Magyar ábránd. Előadja a zenekar. 2. a) Talpra magyar! b) A szelőlöhöz. Éneklők a dalárda. 3. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Rugonfalvi Kiss István, a debreceni Tisza István tud. egyetem tanára. 4. Rákóczi megtérése. Éneklők Osváth Gyula egyll. tag., zongorán kíséri Szigethy Gyula karnagy. 5. Ki volt Kossuth? Szavalja Földessy Lajos egyll. tag. 6. Magyar rapszódia. Poppertől. Gordonkán előadja Eider Mihály gondnoka művész, a városi zeneiskola tanára, zongorán kíséri Szabó Emil zeneszerző, a városi zeneiskola tanára. 7. a) Nem, nem, soha! b) Szózat. Éneklők a dalárda. Műsor ára 40 fillér. Reggel fél 7 órakor a fuvós zenekar a városban zenés ébresztőt tart.

A nyilastelepi református iskolában.

A nyilastelepi református iskolában istentisztelettel összekötött hazafias ünnepély lesz csütörtökön, március 15-én délután 3 órai kezdettel, melynek műsora a következő: 1. Közének. 238. dics. 1—2. v. 2. Imádkozik: Kolláth Pál 5. th. 3. Közének: 7. dics. 6. v. 4. Prédikát: Kardos Lajos segédlelkész. 5. Szavalt: Puskás Árpád 8. káim. 6. Ünnepi beszédet mond: Farkas Pál 4. th. 7. Imádkozik: Kardos Lajos. 8. Himnusz. Mindenkét szeretettel hívunk és várunk.

A női felsőkereskedelmi iskolában.

A Debreceni négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola március 15-én délután 4 órai kezdettel az intézet tornatermében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Himnusz. zenekari kísérettel éneklők az énekkar. Csösz László tanár vezetésével. 2. Gyula diák. Éjjeli lázok. Szavalja: Gelber Ella I. évi. tanuló. 3. Bácskai lányok; színmű 1 felvonásban. Irta: Nyáry Andor. Szereplők: Papp Ildikó, Glück Lili, Szathmáry M., Kiss Magda, Bodó Erzsébet, Berger Erzsébet, Deutsch K. Voith Mária, Biró Irén. 4. Esti csillag, mûdal. Magyar dalok. Éneklők az énekkar. 5. Magyar tánc. lejtők: Asztalos Emma, Biró Irén, Bozóky Ilona, Dalmi Gabriella, Polgár Julia, Szébold Anna,

Szell Irén, Süskind Gizella, Trébits Ilona, Vilás Erzsébet, Weisz Magda I., Nagy Vilma, Szabó Ilona, Szabó Julianna, Varga Piroska H. és Voithovits Erzsébet III. évi. tanulók. Zongorázik: Soós Ilona I. évi. tanuló. 6. Ünnepi beszédet mond: dr. Versényi Klára tanárnő. 7. Régi magyar dalok. Játsza a zenekar. 8. Gyula diák. Pannaszódnak a magyar szelek. Szavalja Polster Márta IV. é. 1. 9. Brahms: Magyar táncok. Zongorán játszik: Papp Ildikó és Polster Márta IV. évi. tanulók. 10. Ammer: Nem, nem, soha! Éneklők az énekkar. Ülőhely 1,20 P és 80 fillér, állóhely 80 fillér. A tiszta fövedelmű szegény tanulók segélyezésére fordítjuk.

Elemi iskolák ünnepe.

A Fűvészkeret uccai és Miklós uccai református elemi iskolák vöröskereszt csoportjai 15-én délután 3 órakor, a Fűvészkeret uccai iskola mozi-termében irredenta színijátékkal egybekötött hazafias ünnepélyt rendeznek, amelynek műsora a következő: 1. Himnusz. éneklők a gyermekkar. 2. Hírszekegy, szavalja Király B. VI. o. 3. Talpra magyar, szavalja Tóth E. VI. o. 4. Honfidal, éneklők a gyermekkar. 5. Dobó Katinka, színmű 1 felvonásban. Előadják V—VI. o. növendékei. 6. Magyar tánc, előadják: Balog I. és Kerezsi I. VI. o. 7. Élet vagy halál, szavalja Sarkadi I. V. o. és éneklők a gyermekkar. 8. Kászoni fiú, szavalja Sári I. VI. o. 9. Sasfiúk, színijáték 2 felvonásban. Előadják V—VI. o. növendékei. 10. Adjon Isten a magyarnak 10 napot és nemzeti dal. éneklők a gyermekkar. Belépődíj: Gyermeknek 20 fillér, Felhívottaknak 50 fillér. Felülírtéseket az ifj. tornaverseny és isk. kirándulás céljaira köszönettel fogadjuk.

A debreceni Népkörben

A Nyilastelep és a társult telepek hazafias lakossága is nagy lelkesedéssel készül a nagy nemzeti ünnep megünneplésére. A Népkör vezetősége a telep ifjú műkedvelő gárdájával a Nyilastelepen levő kör helyiségében evégből hazafias ünnepélyt rendez a folyó hó 15-én, este 7 órai kezdettel a következő műsossal: 1. Himnusz. 2. Nemzeti dal. Szavalja Nagy János. 3. Turáni nap. Szavalja Tokai Aranka. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Benedek Sándor máv. főmérnök, a Népkör elnöke. 5. Szavaltat. Vitézy Laci. 6. Zeneszám. 7. Szavaltat: Szilágyi Annuskától. 8. Szavaltat: Benedek Zoltán. 9. Énekel Magyar Ilonka. 10. Szavaltat: Oláh Katókától. 11. Magyar szülő. Lejtők: Gorai Béla és Kovács I. 12. Magyar Miatyánk. Szavalja Pogorassi M. 13. Magyar gyermekekhez. Szavalja Palkovics I. 14. Március 15. Egyfelvonásos színijáték. Előadják: Szabó Ilonka, Nagy János és Palkovits István.

A debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete kérése a munkaadókhoz!

Ez uton kéri fel az egyesület a kereskedő társadalmat, tekintettel az 1848. március 15-iki szabadság napjának

80-ik évfordulójára, az eddiginél sokkal bensőségesebben ünnepelte meg a nagy napot s ezzel is mutassák meg Debrecen többi társadalmi osztályának, hogy a kereskedőkben is él még a hazánk nagyjai iránti szeretet és tisztelet.

Hisszük és reméljük, hogy a debreceni kereskedővilág a régi tradícióhoz híven ez idén sem fogja elmulasztani, hogy e nagy nemzeti ünnepen az üzleteiket a déli 12 órától zárva tartásuk s időt engedne úgy maguknak, mint az alkalmazottaiknak az ünnepségeken való részvételre. A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete.

A Kereskedő Társulat felhívása a kereskedőkhöz!

A Kereskedő Társulat elnöksége felkéri az igen tisztelt kereskedő kartársakat, hogy március 15-ének megünnepléséhez az előbbi évek gyakorlatához képest azzal járuljanak hozzá, hogy az üzleteket délben bezárják; a magyar szabadságtörökvések e dicső ünnepét a törvényhozás nemzeti ünnepé nyilvánította; közhivatalok az ünnepségeket megtartják; kívánatos, hogy ezt a nemzeti ünnepet a közhangulat is átérezze és ünnepelje, a déli bezárással lehetővé teszik kartársaink, hogy az ucca ünnepi képet ölt és alkalmazottaik a délutáni ünnepélyeken résztvehetnek.

Felhívás a Mansz tagjaihoz!

A csütörtök reggeli nemzeti ünnepen a Mansz. összes felekezeti templomaiban tartandó hálaadó istentiszteleten képviseltemi öhajítják magukat. Szeretettel kérjük tagtestvéreinket, hogy az egyes istentisztelet előtt, az illető templomok előtt adniuk találkozt egymásnak, körülbelül a harangozás előtt 10 perccel. A tagok szíveskedjenek felvényeiket feltűnő helyen viselni és testületileg bevonulni a templomba.

A mi ünnepélyünk március 15-én délután fél 5 órakor lesz otthonunk dísztermében. Ünnepi szónok Konez Aurélné.

Felhívás az iparosifjúsági önképző egyesület tagjaihoz!

Az Iparosifjúsági Önképző Egyesület elnöksége ezton hívja fel az egyesület tagjait, hogy az iparostelep és az iparoskör által ma este 6 órai kezdettel tartandó hazafias ünnepélyen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg. Az elnökség.

Felhívás Debrecen város hazafias iparoságához!

Az iparostelep előljárósága ezton ismételt felkéri városunk iparosait, hogy tekintettel a nagy nemzeti ünnepre, műhelyeikben és üzleteikben lehetőleg egész nap, de legalább is délután tartsanak munkaszünetet.

Bizunk benne, hogy városunk hazafias iparosága átérezze e kérdés fontosságát, eleget tesz az előljáróság felkérésének.

MEGNYILLIK

március hó 20-án, kedden

ECKER, KLEIN ÉS SUGÁR

fővárosi nivóju és méretü áruháza

Divatáru, kelengye, szőnyeg, kötött-szövött és rövidáru osztályainkban kitünő minőségü áruk szolid áron beszerezhetők!

PIAC UCCA és SZENT ANNA UCCA SAROK. TELEFON 192.

1928 március 15.
 — Ünnepele...
 — Izraelita...
 — Nagy Ist...
 — Az Egy...
 — Jón: KIR...
 — Kernhoff...
 — Jón: KIR...
 — A pályau...
 — Jón: KIR...
 — Anyák...
 — Eredeti...
 — Pászkaá...
 Vidékiekn...

HIREK

— Ünneplés istentisztelet a Nagytemplomban d. e. 10 óra. Az istentiszteletet végzi dr. Révész Imre lelkész, egyházközségi főjegyző. Sorrendje a következő: Fennálló ének: 38. dics. (Szózat.) Főének: LXXXIX. zsolt. 4. v. Előfóház, textus, beszéd, imá, áldás, (Esetleg énekar) Hymnusz. 245. dics. 10. v. A Hymnuszt a katonai zenekarral együtt éneklő a gyülekezet.

— Izraélti istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban ühholdhirdető szombaton, heti szakasz Vajákhél-P'küde és Porósás Háchajdes; pénteken este 5 óra 35 perckor. Szombaton reggel 7 óra 15 perckor, délelőtt 10 óra 30 perckor, Muszaf és Barmicóv beszéd; délután 4 órakor és este 6 óra 20 perckor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel 7 óra 20 perckor, délután 3 óra 30 perckor bibliai magyarázat. Hétköznapokon mindkét templomban reggel 6 óra 45 perckor és este 5 óra 50 perckor. Az elnökség.

— Nagy István belmíszói lelkész előadása. A Templomegyesület vallásos szakcsoportja pénteken délután 6 órakor a Kollégium disztermben vallásos délutánt rendez, melyen előadást tart Nagy István lelkész „Egy fekete apostol”, címen. „Jai szót hallok”, Éneklő Törös Károly tanító, zongorán kíséri Szele Paula tanítónő. Belépődíj nincs. Az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség.

— Az Egyetemi Diákjóléti Iroda hírei. A város belsőbb uccáin egyetemi hallgatók butorozott szobát keres április 1-ére. Esetleg egyetemi hallgatók mellé lakótársul ajánlják. Ajánlatokat az Egyetemi Diákjóléti Irodába (kollégium, I. emelet 34. számú ajtó) kérünk.

— Jón: KIRÁLYOK KIRÁLYA.
— Kernhofer József arcképeinek leleplezése. A „Debreceni Kereskedelmi Csarnok” ez évi március hó 18-án, vasárnap d. e. 12 órakor néhai elnökének Kernhofer József kincstári főtanácsosnak arcképeit díszgyűlés keretében leplezi le. A díszközgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Dr. Hegedűs Jenő elnök megnyitója. 2. Dr. Radó Rezső alelnök arcképleleplező beszéde. 3. Zárószó.

— A betörő megevevett egy kiló krumplikrot. A debreceni rendőrségen jelentették, hogy a Böszörményi ut 69. számú házban levő szatócs üzletbe betörték. Egy fiatal gyermek az üzlet kirkatát bezúta és aztán megevevett egy liter tejet, megevevett 1 kiló krumplikrot és magával vitt még néhány pengő értékű cukrot. A nyomozás megindult a fiatalok betörő kézrekerítésére.

— Jón: KIRÁLYOK KIRÁLYA.
— A pályaudvar kibővítése. Debrecen város a MÁV-nak nemrég nagyobb területet engedett át a pályaudvar kibővítésére és az új vasúti felüljárók építésére. A városházán szerdán délelőtt dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnökléte alatt a városi tanács képviselői és a MÁV kiküldöttjei tanácskozást tartottak az átengedés ügyében. A tanácskozás eredményül végződött, azután a résztvevők kiszálltak a helyszínre és ott beszéltek meg az átadás részleteit.

— Eszperantó tanfolyam. A Kereskedelmi Alkalmazottak Póterfia ucca 52. sz. alatti otthonában március 19-én hétfőn új eszperantó tanfolyam kezdődik este fél nyolckor. Beiratkozni lehet Boczán Ferenc üzletében Hatvan u. 2. és minden este az Otthonban, Keserű Károly főtájkárnál.

— Jón: KIRÁLYOK KIRÁLYA.
— Anyák iskolája. A Mansz. által rendezett és most folyamatban levő Anyák Iskolája legközelebbi előadása a reánk következő pénteken, március 16-án fél 6 órakor lesz a Mansz Széchenyi ucca 1. sz. alatti I. emeleti disztermben. Ezuttal ismét egy kiváló értékű s az előző előadásokhoz minden tekintetben méltán sorakozó előadás lesz napirenden. Ugyanis dr. Probszner Arthur klinikai adjunktus tart szabadelőadást a következő tárgyról: Hol kezdődik az anya- és gyermekvédelem? Ezuttal is felhívjuk olvasóink figyelmét az Anyák Iskolája most hirdett előadására. Vendégeket szívesen lát a vezetőség; belépti díj egyáltalán nincs.
— Eredeti angol szövegek a tavaszi időnyre nagy választékban megérkeztek. Feldheim Dezső, Piac 67.

HIRDETMÉNY.

Pászkaurusítás. Finom fehér lisztből készített hamuolaj- és mellékizmentes paszka kapható a debreceni izz. hitközség irodájában, József kir. ucca u. 26. szám.

Vidékieknek árendemény.

As Előjáróság.

Megőrült a pénze elvesztése miatt

Egy 2000 pengős örökség szomorú története

Egy debreceni cipészszegédnek a nagybátyja nemrég meghalt és 2000 pengőt hagyott örökségül a cipészszegédre, de azzal a kikötéssel, hogy a pénzt csak akkor kapja meg, ha megházasodik. A fiatal ember, csak hogy hamar hozzájusson a pénzhez, megházasodott, elvett egy fiatal, szegény leányt, akivel abban állapodott meg, hogy a pénz felvétele után azonnal elválnak. A leány azonban később nem állotta a megállapodást és addig beszélt a le-

génynek, míg az lakást rendezett be és vásárlásokat eszközölt, úgy, hogy elment a 2000 pengőből 1400. A cipészszegéd, hogy a még megmaradt 600 pengőt megmentsse bevarrta a kabátja zsebébe a pénzt és azzal a fővárosba akart utazni és ott letelepedni. A pénzt azonban kilopták a zsebéből. A szegény cipészszegéd pénze elvesztése feletti bánatában megőrült és be kellett szállítani a nagykállói elme-gyógyintézetbe.

Ifj. dr. Somogyi Zoltán előadása a Munkás Otthonban

A Munkás Otthonban ma délután folytatták azt az egészségügyi előadás sorozatot, amelyben már több igen érdekes és tanulságos előadást tartottak debreceni kiváló orvosok. Ez alkalommal ifj. dr. Somogyi Zoltán, volt budapesti szemklinikai tanársegéd, a debreceni munkásbiztosító intézet nagyhírű és kiváló szemészszakorvosa tartott előadást a Munkás Otthonban.

A kitünő előadó, akinek előadását a nagyszámú közönség nagy figyelemmel hallgatta, elsősorban a mindennapi életben gyakrabban előforduló ragályos megbajokról, a munka közben a szemre érhető ártalmakról és sérülésekről, az ezek elleni helyes védekezésről és az első gyógykezelésről beszélt. Megmagyarázta a szem látható védőszerzeit és külső burkát. Azután az igen gyakran előforduló heveny kötőhártya-lu-truról, a fertőzés módjáról, a kórképről, a betegség követelményeiről és az óvintézkedésekről szólt. Majd a még sokkal veszélyesebb s ragályosabb ble-

norrhóás szemfertőzésből eredő szemgyuladást magyarázta meg. Óva intette a hallgatóságot a kuruzslástól, a szem-baj elhanyagolásától. Ezekután a hazánkban is gyakra előforduló fertőző megbajjal, a trachomával foglalkozott, megemlítve annak eredetét. Hangsúlyozta a hosszas, nagy türelmet igénylő gyógykezelés után a gyógyultnak hitt betegek időnkénti ellenőrzésének szükségességét.

Az ipari sérülések sokféle eshetőségének felsorolása után az esetenként való első segélynyújtásról és az óvintézkedésekről beszélt. Végül felhívta a figyelmet az alkohol és a dohányzás mértéktelen élvezetével járó nagy veszedelemre, a látóideg alkohol és nikotin okozta mérgezésére, illetve gyuladására és annak káros következményére.

A rendkívül tanulságos és élvezetes előadást a hallgatóság hálás elismeréssel fogadta és az előadót megtapsolta.

Ma 80 éve jósolta meg Kossuth Lajos a monarchia feloszlását

Arad, március 12. Barabás Béla híres levelesládája ma egy rendkívül érdekes és történelmi szempontból igen becses okmánnyal szaporodott. Ismeretlen emberek keresik fel a magyarság ősz vezérét és hoznak neki régi irásokat, könyveket, rőpiratokat, levelezéseket, jegyzeteket, amelyek a magyar szabadságharcra és a későbbi függetlenségi mozgalomra vonatkoznak, mert Barabás Béla ötven esztendő óta szenvedélyesen gyűjti ezeket. A mostani irás Kossuth Lajosnak 1848 március 13-án, Bécsben tartott híres beszédét tartalmazza, amely tulajdonképpen megindítója volt a nagy forradalomnak. A négyoldalas füzet címlapja ezt mondja:

FÜGGETLENSÉGI SZÓZAT,
melyet az akkori magyar miniszter
KOSSUTH LAJOS

a népjogok diadalmos előcsatárja tartott. Németül előadta Putz tirolai jogász 1848 március 13-án. Emlékkül ezen beszéd által kiváltott példátlan következményesül lelkedésért.
Kossuth Lajos bécsi beszéde magyar fordításban így hangzik:

Kossuth beszéde.

— Már az országgyűlés megnyitására kifejeztem meggyőződésemet, hogy hazánk jövőjét illetően nem lehetünk teljesen nyugodtak, amíg királyunkat a többi kormányzati körülményekben is nem veszi körül alkotmány. Kifejeztem meggyőződésemet, hogy

a reformoknak, melyeket a nemzet elvár, nem lesz megfelelő sikerük, amíg az uralkodó módozat a velünk egy uralkodás alatt levő nemzeteknél az alkotmánnyal merőben ellenkező,

amíg az államtanács, amely a monarchia közös ügyeit rendezi és amely nemzetünk belső ügyeire, — ha törvényellenesen is — de túlzott hatást gyakorol, mint elv, mint tervezet és irányzat törvényellenes. Kifejeztem meggyőződésemet, hogy az érdekek kiegyenlítése, amely közöttünk és a monarchia többi nemzetei között fennállanak, a mi önállóságunk, függetlenségünk és jólétünk elvesztése nélkül: csupán

csak az általános érzelmeiket testvérvé kapcsoló alkotmánnyal lehet kiegyenlíteni.

— Szomorú pillantást vetettem a bécsi bürokratikus kormányzómodozat eredetére

és fejlődésére, utaltam arra, mint építette fel megbénuló hatalmát, szövetséges szomszédaink lenyűgözött szabadság ak romjain. Elsoroltam a bajoktól terhes következményeit ennek a vésteljes kormányzatgépezetnek és bepillantam az élet könyvébe, ahol az események fatumszerű következtetése a jövő leleplezését jelezzik.

megjósoltam a dinasztia iránti hűség odaadással, hogy az lesz a Habsburg-ház második alapítója, aki a monarchiát alkotmányos irányban reformálja és a fenkolt ház trónusát népeinek szabadságára fogja elmozdithatatlannal felépíteni.

E szavak óta bölcsességgel alátámasztott trónusok omlottak össze és népek viték ki szabadságukat, amelynek közelségét három hónap előtt nem is álmodták. És mi három hónap óta gördítjük fáradhatatlannul Szisziifusz követ és az elmozdithatatlanság feletti bánat nyomasztó kínál vonja be lelkemet. Vértó szívvel látom, mint izzad oly sok nemes erő, annyi magas képesség, olyan hálátlan munkánál, ami egyenlő a taposó malommal.

Kossuth megjósolja a monarchia feloszlását.

— Igen, fullasztó gomolyag nehéz átka fekszik rajtunk, a bécsi irányzat hullakamrájából pestises levegő árad felénk, amely megbénítja idegeinket és szellemi röptünket. Mostanáig csak azért félttem, mert fájdalmas, hogy a bécsi szisztéma miatt nemzetünk fejlődését pótolhatatlan károkkal mértéken felül meggátolni látom. Mert észrevettem, hogy

a fejlődésnek alkotmányos iránya nem biztos

és mert láttam, hogy az ellentétek a monarchikus szisztémának abszolutisztikus irányzata és a magyar nemzet alkotmányos irányzata között három éve fennállanak és mindmáig nem nyertek kiegyenlítést és anélkül, hogy egyik vagy másik irányt feladná — nem is lehetnek kiegyenlítve. Nem azért félek mostan, hanem azért, mert

a bürokratikus mozdulatlan politikája, amely a bécsi államtanácsban megcsontosodott, a monarchiát feloszlásba taszítja és szeretett di-nasztiaink jövőjét kérdésessé teszi.

Ha a szakítást oly nagyra növesztjük, hogy csupán tagadás és áldozat között lehet választani, amelynek végét csak Isten látja — akkor

a megbánás késő, mert a hasztalanul eljátszott percet egy Isten se adja vissza.

A négyoldalas sárguló írás műtörténeti szempontból valóságos unikum. A bécsi és budapesti muzeumokon kívül Barabás Bélának van csak egy példánya és ő féltékenyen őrzi a többi relikviákkal együtt, amik a magyar függetlenségi harc történetét adják vissza. Kossuth Lajos bécsi szózatának az ad különös és érdekes aktualitást, hogy idén, március 13-án nyolcvan éve volt annak, hogy elhangzott.

Es nyolc lepergett évtized nem borította be a feledés fátylával az örök igazságokat.

— Képkerekezés, üvegezés és mindenféle porcellán legolcsóbban beszerezhető ifj. Blattner Gyulánál, Piac ucca 89.

— Függyönyök, saját gyármányuak, Benyátsnál, a Csapkegyárban, Széchenyi u. 28. szám.

— Üzembiztos személyautók helyben és vidéki utakra olcsón megrendelhetők. Telefon: 15-77. Rákóczi ucca 33.

— Legújabb tavaszi és nyári divatlap-ujdonságok érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54. sz.

— Singer gépselyem mindenféle színben kapható Singer varrógép részvénytársaságnál, Debrecen, Piac ucca 79.

— Valódi angol átmeneti felöltőszövegek érkeztek Szabó László szabóhoz, Széchenyi u. 1.

— Eredeti angol tavaszi és nyári szövetűjodonságok nagy választékban érkeztek Soós András elsőrangú uriszabónál, Werbőczy u. 2.

— Tavaszi angol öltöny- és felöltőszöveget különlegességek nagy választékban érkeztek Kun József elsőrangú uriszabónál, Széchenyi u. 1.

— Gyönyörű francia és angol divatlap-ujdonságok érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54. sz.

— Stauber Julia kalapszalonya Piac ucca 47. az udvarban. Legszebb modelkülönlegességek meglepő olcsó árban kaphatók.

— A jól öltözködő urak figyelmébe ajánlom elsőrendű uri szabóüzletemet. Tokaji István, Szentanna ucca. Városi bérház.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MUSOR:

Csütörtök délután: János vitéz. Daljáték Hunsági előadás. Este: Hunyadi László. Opera. Bérletszünet. Emelt helyárak.

Tisztviselő-est a Csokonai-színházban. A színház igazgatósága Karinty Frigyesnek híres szatirikus tragikomédiájának, a „Holnap reggel”-nek pénteki előadására tisztviselő jegyeket bocsát az összes tisztviselőnek rendelkezésére és pedig 50 százalékos árkedvezményrel. A tisztviselő jegyekre szóló utalványokat a titkári iroda adja ki.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Ma, csütörtökön délután 3 órakor olcsó zóna előadásul: János vitéz, daljáték. János vitéz — Elek Ica, Iluska — Timár Ila, Mostoha — Halasiné, Francia királykisasszony — Torma Guszt. Bagó — Fülöp Sándor, Strázsamster — Antók Ferenc Francia király — Szigeti Jenő.

János vitéz ma délutáni előadására már csak néhány jobb jegy kapható. János vitéz mai délutáni előadására 10—12-ig és délután 2 órától 3 óráig válthatók ki a még megmaradt jegyek.

Ma este pont félnyolckor bérletszünetben: Hunyadi László, Egressy—Erkel operája. Hoi-lay Béla, Szórád Ferenc, a m. kir. Opera tenoristái, K. Voith Ilonka énekművész, Timár Ila, Bihari Sándor, Fülöp, Torma, Antók fellép-tével. Vezényel: Szathmáry Endre karnagy. — Hunyadi László előadása pontosan fél 8-kor kezdődik. A t. közönség kegyeskedjék fél 8 előtt helyét elfoglalni!

Holnap, pénteken utóllára C) bérletben. Hol-nap reggel, Karinty szenzációs tragikomé-diját! Holnap reggel főszereplői: Forgács Sándor, Halasi Mariska, László Gyula, Rajz Ferenc és a finn orvos misztikus szerepében Szigeti Jenő. Forgács pályája egyik legszebb sikerét aratta a főszerepben. Mihályi Ernő, Turbók Rózi, Szathmáry Margit és a többiek is egyenként és összevéve nagyszerű produkciók-kal járultak hozzá a Karinty-est sikeréhez!

Holnap reggel jegyei 10-1 és 4-6 óráig a rendes pénztárnál!

Szombat délután fél 4 órakor zóna-előadásul: A templom egere Csapó Mária felléptével. Olcsó helyárak!

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal csak felnőtteknek: Nászéjszaka. Operett.

Szombat este operett bemutató a Csokonai-színházban! A Cigánykirály, Elek Ica — Torma Gusztó — Ferenczy Marian — Bihari Sándor — Rajz Jancsi — Szigeti Jenő — Szigethy Andor — Fülöp Sándor felléptével. Rendező: Remete Géza, karnagy: Szathmáry Endre.

MOZI

APOLLÓ. Richard Barthelmess és Patsy Ruth Miller szereplésével: A FEHÉR ÖRDÖGÖK, dráma a sivatagban 8 felvonásban. Megelőzi: EURÓPA KIRÁLYA (Monte Blanc), termésműveti felvételek 5 felvonásban és 1 burleszk Pénktől: Alphonse Daudet világhírű „Fromont jun. és Riesel sen.” című regénye nyomán: DÉMON, A főszerepekben Lucie Dorraine, Karina Bell és Szöröghy Gy.

VIGSZINHÁZ. MATA HARI, a világhírű táncosnő regénye 10 fejezetben. A főszerepekben: Magda Sonja. Megelőzi: Aludj Pöttyike és a 13-as számú szoba, bohózatok. Pénktől: Douglas Fairbanks főszereplésével: KARD ÉS KORBÁCS. Női főszereplő: Mary Astor. URANIA. Csütörtöktől: Kossuth Lajos híres kortársa GARIBALDI, hősköltemény 12 felvonásban. Főszereplők: Rina di Lignoro grófnő és Guido Graciosi.

METEORBAN március 15-én csütörtöktől: A KIS HÓS vagy A BESZÉLŐ SIROK. Nagy idők hőseinek regénye 8 felvonásban. Es „Az olajmezők hírnépe”. Vadnyugati történet 6 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

A rendes műsoron kívül még mindegyik mozgóban egy-egy hazafias darab lesz levetítve, még pedig Kossuth Lajos és Petőfi Sándor.

SPORT

Csütörtökön délután Debrecenben játszik le a Boeckay-Attila magyar kupa-mérkőzést.

Március 15-ét felhasználják a sportegyesületek arra, hogy a túlszűlt program miatt több fontos mérkőzésüket lebonyolítsák. Csütörtökön így Debrecenben eldöntésre kerül az Attila-Boeckay Magyar Kupa mérkőzés, amelynek során most tavasszal már másodszer találkozik a két rivális. Minthogy ennek a meccsnek a győztese a III. ker. FC., a továbbiak során pedig előreláthatólag a Hungáriával kerül össze, ezért igen erős küzdelem lesz a győzelemért.

Az Attila a jövő vasárnap Budai 33-as mérkőzés fontosságára való tekintettel a bokáját ifjabb Povolny, valamint Pruhát, Siklóssyt, Hajóst és Pimpit pihenteti. A csapat a követ-

kező összeállításban utazik Debrecenbe: Németh — Kutik, Dankó — Müller, Kripló, Janovits — Freisz, Maszlonka, Muhoray, Rieif, Singer. Tartalék: Pruha.

Az Attila vezetősége bízik abban, hogy ez az elhatározás, amely nem az elbizakodottságon alapszik, nem fog fiaskót vallani és a csapat megállja a helyét a revansvágyó Boeckayval szemben.

A Boeckay azonban nem lesz könnyű dió, mert folyton javuló formát mutatva, tényleg reménye lehet a revánra. Külön érdekessége lesz a mérkőzésnek néhány rég nem látott kitűnő játékos reaktiválása, Hübner kapus, aki a II. ligában a Boeckayt annyi sok győzelemhez segítette és Poloneczky, akinek eredményes játéka mindig a leghasznosabb része volt a támadásoknak, most próbálják helyüket visszaszerezni és a tréningeken mutatott formák alapján erre reményük is lehet.

A mérkőzés pontosan fél 4 órakor kezdődik és levezetésére a közpennmagyarországi kerület delegál bírót.

A csütörtöki összes mérkőzések eredményei este 6 órától a Debreceni Független Újság Széchenyi uca 2. szám alatti kiadói hivatalának kiskárában láthatók.

A Ferencváros-Sabaria mérkőzés lesz Budapest csütörtöki szenzációja. Mindkét csapatot formájának tetőpontján találja ez a küzdelem és tekintve, hogy a bajnoki tabella két első helyezettjének találkozásáról van szó, nagy közönség előtt nagy küzdelemre van kilátás. Előzőleg a Hungária-Kispest kupamérkőzést látszik le még Ujpest otthonában látja vendégül a Beogradsky csapatát.

Értesítjük az érdekelteket, hogy a március 15-én tartandó Attila-Boeckay magyar kupa-mérkőzésre a személyre szóló szabadjegyek a közös rendezésre való tekintettel érvénytelenek. B. F. C.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Budapest, március 14.

Határidőzűlet előforduló kötései: Buza: Március 32.80, 90, zárlat 32.86—88. Május 33.44, 42, 50, 46, zárlat 33.44—33.46. Október 30.58, 50, 66, zárlat 30.54—56. — Rozs: Március 31.80, 86, 90, 92, — zárlat 31.88—92. Május 31.80, 78, zárlat 31.74—31.76. Október 26.20, 30, 34, 40, — zárlat 26.34—38. — Tengeri: Május 27.14 18, 24, 30, zárlat 27.26—27.30. Julius 27.70 80, 88, 28.00, zárlat 27.00—28.02.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg, 33.30—45, 78 kg, 33.60—33.75, 79 kg, 34—34.10, 80 kg, 34.10—20, felsőtiszai 77 kg, 33.20—35, 78 kg, 33.50—65, 79 kg, 33.90—34.00, 80 kg, 34—

34.10. Pestvidéki rozs 31.50—60, egyéb: 31.25—40, takarmányárpa I. 29.70—30.20, II. 29—29.50, tiszai tengeri 27—27.20, — egyéb 26—26.25, zab I. 29.75—30.00, II. 29.50—75, lucernamag 190—215, lóheremag 135—145.

Valutaárfolyamok:

Budapest, március 14. — Angol font 27.85—28.—; Belga frank 79.55—79.80; Cseh korona 16.89—16.97; Dollár 569.60—571.60; Francia frank 22.55—22.75; Lei 3.51—3.56; Lira 30.35—30.55; Német márk 136.50—137.—; Osztrák schilling 80.35—80.70; Svájci frank 109.85—110.25. Ferencvárosi serti vásár. Budapestről jelentik: Felhajtás 2410, könnyű 140—148, közepes 162—164, nehéz 164—166.

FELHÍVÁS!

A Debreceni Faipar Részvénytársaság és a Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársaság debreceni cégek az 1928 március hó 11-én megtartott közgyűlésükben elhatározták ezen két társaságnak egymással leendő egyesülését olyként, hogy a Debreceni Faipar Részvénytársaság felszámolás mellőzésével a Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársaságba beolvad.

A beolvastó Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársaság a Debreceni Faipar Részvénytársaság részvényeit 1:1 arányban saját részvényeire cseréli ki, illetve minden 1 darab Debreceni Faipar Részvénytársasági részvény helyett 1 drb 1928 január 1-től kezdődő osztalékjogosultsággal bíró Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársasági részvényt szolgáltat ki és evégből 125.000.— pengő alaptőkéjét 2400 drb egyenként 50.—

pengő névértékű és bemutatóra szóló újabb részvény kibocsátásával 245.000.— pengőre emeli fel.

Felhívtnak a Debreceni Faipar Részvénytársaság részvényesei, hogy az átcserelés eszközölhetése céljából részvényeiket a Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársaság, vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság debreceni céghez ideiglenes elismervény ellenében mielőbb szolgáltatassák be. Az ideiglenes elismervények a hirdetményileg közölteendő időpontban a beolvastó részvénytársaság részvényeire fognak ki-cseréltetni.

Debrecen, 1928 március hó 12.

A Debreceni Gőzfűrés és Faáru gyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Nyílt-tér.*

Tavaszi angol öltöny és felöltőszövet különlegességek megérkeztek.

FELDHEIM IMRE posztóáruháza,

SZÜCS BÉLA

ASZTALOSMESTER

SZÉCHENYIUCCA 27

Vállal műbutorok készítését, portál, üzletberendezéseket mérsékelt árakban. Rajzzal és költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Hölgyek fontos érdeke!

Komlós női felöltők modellháza Debrecen, Piac uca 42. szám alatt.

Tavaszi vásár megkezdődött

még soha nem látott nagy választékban. Feltűnést keltő olcsó árak! Saját érdekében győzdön meg!

REGÉNY

Elinor Glyn:

ÖT ÉV MULVA (THE MAN AND THE MOMENT)

Angolból fordította: Lovas Géza.

Igy együtt a ház felé igyekeztek, olyan emberek ragyogó arcával, akiknek izgatott játékban volt részük. Utközben Pére Anselme-mel találkoztak.

Az egész déjeuner alatt Sabine kizárólag Henrynek szentelte magát. Ennek kétféle eredménye volt. Egyrészt a hetedik menyországba emelte Henryt, másrészt féltékeny dühvel töltötte el Michaelt, akin már-már erőt vettek az ősi ösztönök, úgy hogy rendkívül nehéznek tartotta, hogy az önzetlen barát szerepét folytassa. El kell ismerni, hogy igazán nagyon nehéz helyzetben volt és nem könnyű eldönteni, mit tehetett volna, hacsak nem mondja el Henrynek azonnal az igazat, amit azonban percről-perce nehezebbnek talált. Ez azt jelentené, hogy haladéktalanul el kell hagynia Héronacot. Mégis azonnal meg kell tennie, mihelyt Sabine — hacsak vele szemben is — elismeri, hogy az ő felesége. Ők ketten nem egyezhetnek meg abban, hogy tudatlanságban hagyják Henryt, mert ez szándékos ámtás volna. Ameddig azonban még hallgatóság sincs semmisen bevállva, becsülete ebbe a szalmaszálba kapaszkodhatott. Michael kapott utána, ha tudta is, hogy vajmi hitvány. Másnap adott határidőt magának és azon túl nem akart nézni. Sabine pillanatról pillanatra jobban vonzotta és örjítő gyötrellemmel elevenített fel benne némely emlékeket.

Vajjon szereti-e Sabine Henryt? Ebben nem volt bizonyos. Ha igen, úgy azonnal el kell válnia tőle. Ha nem, miért akar feleségül menni hozzá? Henry nagyon derék fiu, sokkal különb, mint ő, de utóvégre is Sabine az ő felesége, még ha el is játszotta azt a jogát, hogy annak nevezhesse és ha nem szereti Henryt, akkor az iránta való barátság nem állhatja annak útját, hogy újra egyesüljenek.

Michaelre nézve a villásreggeli ideje valóságos

purgatórium volt. Nyilvánvaló volt, hogy Henry elvárta tőle, hogy halászni akarjon menni, vagy más valami szórakozást keressen, amely legfeljebb Madame Imogen társaságát kívánja meg. Délutánja nem sok örömet ígért. Jőnevelése azonban ezt mondatta vele:

— Használhatom a csónakot, amelyet most láttam a kis kikötőben, Mrs. Howard? Vágyom egy kis mozgásra. Két nap az autóban tul sok.

Es a háziasszony kedvesen adta meg neki az engedélyt, ámbár szíve összeszorult, legalább is az a kellemetlen fizikai érzése volt rekeszizmában, amelyet a költők szívfájdalomnak kereszteltek el. Tudta, hogy ez a leghelyesebb, amit Michael tehet és mégis hön kívánta, bárcsak még egy olyan órát tölthetnének együtt, mint amelyet a kertiházzá átalakított tornyocskában töltöttek.

Henry sugárzott és miután Michael lement a kis kikötőhöz, ahol a csónakok voltak, választékos nyelven kérdezte, mivel kívánja szerelmese tölteni a délutánt. Sabine ingerült hangulatban volt és majdnem kibökte, hogy garas árát sem törődik vele, mit csinálnak, de leküzdötte magát és édesen azt mondta, hogy végigvezei az egész várkastélyon és véleményét és tanácsát kéri a tervezett további átalakításokra nézve.

Először az udvar pártázatos falához mentek, amelyen végig lehetett menni és le lehetett látni a csónakházra és kis mólóra. A falra könyököltek és lenéztek a tengerre.

— Évenként csak igen ritka napokon kerül ki a Minnehaha a csónakházból, — mondta Sabine. — Nem képzeli, milyen szelek járnak erre, most is néhány pillanat alatt felkerekedhet, holott a tenger tükörsima és égháború is jöhet, ősszel pedig egyszerű viharok vannak itt. Nappali szobám nagy ablakainak egyikénél ülök és orahosszat nézem a hullámokat. Ezek azokon a sziklákon törnek meg, amelyek a finissterrei oldalon hálósobámul szolgáló toronytól húzódnak. Remek látvány, mikor toronymagasságra felcsapnak. Mintha csak sustergő, tajtékzó katlan közepette volnának. Ki sem mondhatom, mennyire éltet és elragad ez a látvány. Bárcsak már ősz lenne.

— En nem kívánom — mondotta Henry. — Sokkal jobban szeretem a nyarat és békét. Szeretném, ha nem vágyódna ilyen komor dolgok után, drágám, — ama

sötét gondolatok és árnyak visszhangjai azok, amelyeket Karlsbadban láttam szememben.

— Bár lehetne! — sóhajtott Sabine.

Most először látta őt Henry megindulva és ez bántotta.

— Nem hiszi, hogy lehetséges? — kérdezte gyengéden. — Ez az egyetlen, amit az életben igazán kívánok, hogy boldoggá tegyem magát.

— Mily jó maga, Henry!, mily nemes, önzetlen és hü, valósággal megijeszt. Én csak földi teremtes vagyok, tele olyan tulajdonságokkal, amelyek esetleg nem lesznek inyére, ha jobban megismer. Meg vagyok róla győződve, hogy többet gondolok magammal, mint bárki mással. Megszégyenit engem.

Henry kezét csókolt neki és szép szürke szemében hódolat tükröződött.

— Nem is akarom hallani, mikor ilyeneket beszélsz: énnekem maga a tökéletesség, drága gyöngy.

— Igyekeznem kell, hogy az legyen, de nem vagyok az — mondta Sabine kissé remegő hangon. — Azt hiszem, ép annyi bennem a hiba, mint barátjában, Mr. Arranstonban, aki bizonyára önző, kíméletlen ember.

Ebben a pillanatban Michael a csónakházhoz ért, az öreg Berthe fiával, aki segített neki kioldozni a csónakot. Pompásan festett fehér flanelruhájában. Megfordult és felintegetett hozzájuk, majd csónakra szállt és hosszú, könnyű evezőcsapásokkal indult el.

— Michael jellem — felelt Lord Fordyce. — Egész életében elkényeztették a nők és a szerencse. Igen különös története van. Körülbelül öt éve feleségül vett egy leányt, csakhogy szabaduljon egy másik nőtől, akivel szerelemben volt. Borzasztóan haragudtam rá akkor. — Ott voltam a házban és nem akartam résztvenni az esküvőn. Vetségnak tartottam a leánnyal szemben, aki — úgy tudom, — nagyon fiatal volt, még ha csak üres szertartás volt is.

— Milyen érdekes! — mondta Sabine kissé fojtott hangon. — Látta a leányt? Milyen volt?

— Nem, soha nem láttam, minden egy délután intéződött el, mikor távol voltam a háztól és oly szörnyű méltatlanságnak tartottam, hogy még aznap este elutaztam.

(Folytatjuk.)

aipar Rész-
ogy az át-
ból részvé-
és Faáru-
az Altlá-
nyársaság
lismervény
ák be. Az
rdetményi-
beolvasztó
fognak ki-

12.
és Faáru-
rsaság

*)
lőtőszövet

IM IMRE
áruháza.

ELA

CA 27
rtál, üzlet-
árakban.
et és se l]
gál.

RE!
modellházát
alatt.

lött

meg!

ok, amelye-

ulva és ez

dezte gyen-
igazán ki-

önzetlen és
eremtés va-
esetleg nem
vagyok róla
mmal, mint

e szemekben

eket beszél-
y.

de nem va-
hangon. —
barátjában,
kiméletlen

házhoz ért.
oldozni a
llruhájában.
d csónakra
ndult el.

ce. — Egész
se. Igen kü-
leségül vett
k nőtől, aki-
ltam rá ak-
rtam részt-
a leánnyal
al volt, még

kissé fojtott

délután in-
bly szörnyű
ap este el-

VACUUM benzintöltő állomás GAGORYLE MOBILOL

autóolajok állandó nagy gyári raktára

GRÜNBERGER és GLÜCK
fűszernagykereskedésében, Csapó uca 16,
az udvarban.

Posztóüzlet

Áthelyezés miatt a raktáron levő összes
férfiszöveteket, sportkelméket, női kosztüm-
szöveteket a legolcsóbb
gyári árban
elárusítom.

DOMÁN
posztónagykereskedő
Bika bérház, a fürdő mellett

Padlólakk

magas fényű, legszebb színek-
ben, legkiválóbb minőségben,
nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében **Piac ucca**
10. Bikaal szomban.

Riskó Béla

angol és francia női divattermék Piac 26 alól
Kossuth u. 3. sz. alá
(bejárat Piac 22-24 is)
helyezte át.
Telefon 683.

Vilamos o vosi műszerek.
Forrad, galvan, villanyozó gépek, Quarszám-
pák, Röntgen és mindenféle készülöket, elad,
javít és berendez.
Földvári Debr. Első Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi u. 55. Telefon 168.
Gyakornok felvétetik.

Megszünik
a Piac ucca 12. szám
alatti fióküzletem.

Raktáron levő összes női divat és rövid-
áru cikkeket mélyen leszállított árban áru-
sítom. Berendezés eladó részletekben is.
Ifj. Molnár Lukács.

FELHÍVÁS.

A DEBRECENI FAIPAR RÉSZVÉNYTÁR-
SASÁG debreceni béli cég 1928. évi március
11-én megtartott közgyűlése elhatározta a tár-
saságnak a DEBRECENI GÖZFÜRÉSZ ÉS
FAÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG debre-
ceni céggel való egyesülését, illetve az utóbbi
említett részvénytársaságba beolvadás útján
leendő feloszlását.

Felhívtnak a beolvadó részvénytársaság hi-
telezői, hogy követeléseiket az 1875: XXXVII.
tc. 202. szakasza értelmében jelen felhívás
harmadszori közzétételétől számított hat hó
alatt érvényesítsék.

Debrecen, 1928 március hó 12-én.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Kifutó
lányt vagy fiút
felvesz a

Hegedüs és Sándor rt.
Piac 49.

ÜGYVÉDEK, BIRÁK, JOGÁSZOK FIGYELMÉBE!

Megjelent és kapható

DEGRÉ MIKLÓS:

Az új büntetőnovella
zsebkönyve.
Ára egész vászonkötésben **7 pengő.**

ILLÉS DEGRÉ:

Büntetőtörvények
zsebkönyve.
1928. kiadása és
DEGRÉ MIKLÓS:

Az új büntetőnovella
zsebkönyve
egybekötve

Ára egész vászonkötésben **16 pengő.**

Mindenkinek nélkülözhetetlen!

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor R. T.
könyvkereskedésében. — **Telefon 54.**

PALOTAY LAJOS

előzékenységről és finom kiszolgálásáról közismert
kelme festő, vegytisztító, fehérneműtisztító, plissér- és gouvlirozóintézet
Üzlet: Kálvin tér: 5. szám, Batthyány uca 26, Hunyadi uca 15. szám. — Telep: Honvéd
uca 9-j. szám. — Kívánt időre minden munkát teljesítünk. — **Telefon 10-80. sz.**

Megnyit Tóth csemegés boltja **ref. püspöki**
palotában
Kiváló minőségű áruk Cukorka, csokoládé, sajt vaj és fel-
vágottak, Vértelű édes kataniai narancs kilója 1 pengő. —
Mindenféle csemegéink nagy választékban. **Olcsó árak.**

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem, hogy Ferenc József ut 26-28. sz. a. 26 évig fennállott
üzletem felmondás miatt megszüntettem és meglévő áruaktáram **Péterfia u**
16 sz. házam udvari helyiségében helyeztem el, hol is azt a legolcsóbb árak
mellett bocsátom az igen tisztelt vevőközönség rendelkezésére. Tejes tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Harisnyát, kezttyüt, rövidáru cikket, szabókelleket
legolcsóbban szerezhető
SZABÓ SÁNDOR rövid és divat-
áru üzletében **BATTHYÁNY U. 4**
Olcsó szabott árak.

Saját készítésű

Glace és svéd bőrkezttyük páronként **P 8.-**
Divatkezttyük páronként **P 10.-től**
Fehér és sárga mosó szarvasbőr **P 9.-11**

Schön Sándor
kezttyü-, kútszer- és orvosi műszertárában DEBRECEN, Piac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-55

Tavaszi ujdonságok

nagy választékban raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

Kossuth ucca 5. szám alatti divatáruházába.

Szabott olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

TAKARÉKOSSÁGI TAGOK

bevásárlási forrása.

Kérjük kirakatainkat állandóan figyelemmel kísérni!

Vételkényszer nélkül tekintse meg
raktárra érkezett
tavaszi ujdonságainkat
Női kabát, férfi felöltő, öltönyszövetekben
MERINÓ POSZTÓKERESK. R. T.
gyári lerakatában Piac ucca 49. szám alatt.
Olcsó szabott árak! Szolid kiszolgálás!

NŐI KALAPOK
legolcsóbban szerezhetőek be
Ábrám Erzsébetnél Szent Anna ucca 10.

Ha érzékeny
a lába
Ha lúdtalpa
van
rendeljen cipőt
GRICZMANN GYULA
orthoped műcipészélnél
Ferenc József ut 20. szám
Városház alatt.

Ne csináltasson

addig vízvezetékét, fűrdőberen-
dezéseket míg fel nem szólítja
ajánlatlételre az előnyösen ismert
Kovács Gyula szerelőmestert.
Iroda és mintaraktár: **Varga u. 1. Telefon 16-79.**

Prima saját termésű
kokadi husv. ti bor
kapható literenként **1.50 P.** öt liter vé-
telnél **1.40 P.**
Friedländer Vilmos Hatvan ucca 37. szám.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy
a Piac ucca 44. szám alatt 10 éve fenálló bő-
röndös műhelyemet

Piac ucca 26. sz. alá
(Passage) helyeztem át. Tisztelettel
FEUERMANN BERNÁT
bőröndös mester.

Kántor Ernő és Társa

(Városháza épület. Telefon 1657. szám.)
áruházának különlegességei:

„FREGOLI”
plafondra erősíthető ruhaszáritó.

„WIX-WOX”
felülmúlhatatlan parkettkrém.

Halpern-féle folttisztító
mindennemű pecsétet nyomtalanul eltűn-
tet. Gyártója a ruhadarab kétszeresét téríti
meg, ha a szer hatása nem érvényesülne.

GYÉMÁNTPOR
a legjobb ezüsttisztító.

FLY-10X
poloska- és svábogárirtó.

Francia puderekben, háztartási és pipere-
cikkben, kefe, ecset és bőrdíszműruk-
ban állandó nagy választék.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

